Yayın yaşamında 52. Hafta

ARAYIŞ

15 ŞUBAT 1982 SAYI: 52 HAFTALIK DERGİ

OKUYUCU MEKTUPLARI

İSTEDİĞİMİZDE YOK VEYA İADE ETTİK DİYORLAR

50'nci sayı ile beraber gelen 49'ncu sayınızı alamadım. Hemen iadeye verdik diler. Dağıtım işleri çok aksıyor. Bu yüzden fazla masrafa giriyor sizden ödemeli istiyoruz. Bazı dağıtıcılar dergiyi dağıtmıyor. Açığa bırakmıyor. İstediğimizde yok veya iade ettik diyor. Bazen de çok ısrar ettiğimizde şurada bir tane kalmış diyenlere rastlıyoruz. Sizleri uyarıyorum.

Ahmet AKOĞLU
ÇARŞAMBA — SAMSUN

ARAYIŞ'IN YANITI

Uyarınız için teşekkürler. Konunun çözümü için hem dağıtım şirketimizin hem de okurlarımızın yardımına gereksinim duyduğumuz açık bir gerçek.

Ödemeli istediğiniz derginizi gönderdik.

İlgi ve yakınlığınızın devamını diliyoruz. Saygılarımızla

İLÇEMİZDE DÜŞÜNCE ÖZGÜRDÜR

İlçemizde yalnızca bir tek bayii var. Burada gazeteler ayrı, dergiler ayrı sergilenir. Herkes kendi eğilliminde olan yayını alır okur. Kimse kimseye düşüncesinden dolayı baskı yapmaya kalkmaz, kınamaz. İlçemizde düşünce özgürdür. Bu yüzden uygarca düşünüp, tartışabiliyoruz.

İlçemizin sorunu da ülkenin her yerindeki sorun gibi pahalılık. Bunu uzun uzun yazmama gerek yok ama bir fıkra aklıma geldi onu anlatacağım.'' Oğul, babasına sormuş; bu fukaralığı çok çekecek miyiz? diye. Babası çok değil 7 sene demiş. Oğul biraz da sevinçle, 7 sene sonra ne olacak demiş. Baba, ne olacak hiç bir şey alışacağız diye cevap vermiş.'' Şimdi ben de ekonomi uzmanlarının tahminlerine bakarak soruyorum. Verdiğiniz süreler sonunda ne olacak. Alışacak mıyız?

Mehmet MOLA
MURATLI — TEKİRDAĞ

ÖNERİLERİMİ TARTIŞMAYA AÇINIZ

İstanbul 5 milyon insanı barındırıyor. Önemli bir bölümü bu kentin emeği ile yaşıyor, geçiniyor. Arayış bu insanların sesidir ama bu insanlar Arayış'ı tanımıyor. İstanbul sanat merkezidir. Ama sanatçı Arayış'ı tanımıyor. İstanbul'da yaklaşık bin amatör spor kulübü ve 100 bin amatör sporcu var. Ama amatör spora değer vermesine karşın amatör sporcu Arayış'ı duymamış. Sözün kısası Arayış İstanbul'lunun, İstanbul'un dergisi ama bu anlatılamamış, tanıtım yapılamamış. Bunu sağlamak için önerilerimi sıralıyor ve bunların tartışılmasını istiyorum.

— Asgari hedef 100 bin konmalı. Matbaa ortaklığı kurulmalıdır.

— İstanbul baskıları için günlük yayına küçük boy ilanlar verilmelidir.

— Bayilere ''Arayış burada satılır'' yazan afişler astırılmalıdır.

— İstanbul'da tanıtma ve satış işleriyle ilgilenecek bir büro kurulmalıdır.

— Her semtte bir temsilci (Amatör gönüllülerden) görevlendirilmeli ve bu arkadaşlara satış denetleme göreviyle birlikte muhabirlikte verilmelidir.

Murat TEKDAL
BAKIRKÖY — İSTANBUL

ARAYIŞ'IN YANITI

Öneriler, ilgi ve yakınlığınız için teşekkürler.

Yazmadığımız son öneriniz için bizi hoş göreceğinizi umarız. Siyasi spekülasyonlara neden olabilecek bu tür yaklaşımlardan olabildiğince kaçınmaya çalışıyoruz.

Saygılarımızla.

3 ARKADAŞ EL ELE VERDİK ARAYIŞ'I TEZGAH ÜSTÜNE ÇIKARDIK

İstanbul'da Bakırköy ve buna bağlı iki yerleşim merkezinde (Ataköy - Yeşilyurt) 11 bayi dolaştık. Arayış'ın satış ve denetimi için üç arkadaş elele verdik. Çıkardığımız sonuçlar özetle şunlar.

Birçok bayii de Arayış ''Tezgah altı''. Yani okurlardan kaçırılıyor dergimiz. Göze görünmez yerlere atılıyor. Halbu ki çok iyi kapaklar çıkıyor, bu kapaklar alt ve üst yazılar ile birlikte sergilense kesinlikle inanıyoruz ki bir tek Arayış iadesi olmaz. Ama tabii bu organize olmaya bağlı. Dergi çok güzel, dopdolu. Ama ne yazık ki bulunmuyor, kendi kendini tanıtmıyor. Herkes de unutturmaya çalıştığı için belki de çok fazla iade geliyor. Birçok bayii de dergi hiç yoktu. Öğlene kadar uyardık bu arkadaşları, dergi getirttik. Bir kaç satıcı da ise üste çıkarttık, astırdık.

Arayış'ın okurlarına diyoruz ki bu bir görevdir. Bulunduğunuz her yerde aynı işi yapın. O zaman göreceksiniz ki dergi geldiği gibi satılacak, hiç iade olmayacak, ayrıca ek istekde bulunacak bayiler. Arayış'ta istediği, düşlediği hamleleri daha kolay yapacak.

Arayış ise okurlarının bu çabasını güçlendirmek için kendini tanıtmaya özen göstermelidir. Elbirliğiyle çok iyi sonuçlar alınabileceğine inanıyoruz.

Ahmet DEMİRTAŞ
VE ARKADAŞLARI
ATAKÖY — İSTANBUL

AĞLA AĞLA HEYECANLI OLUYOR

Gazetelerden Sayın Özal'ın mektuplardan duygulanarak ağladığını öğrendik. Acaba bu gözyaşları çaresizlikten mi? Yoksa kendisinin programı neden olduğu için mi?

Sayın Özal, iki de bir çıkıp bağırıyor. Ekonomi düzeldi, düzeliyor diye. Biz de diyoruz ki yukarılarda gezmeyin Sayın Özal, inin biraz aşağılara. Daha doğrusu halkın içine. Göreceksiniz ki halk yanıyor pahalılıktan. Önemli olan halkı yakmadan sorunu çözebilmektir.

Sabahattin KUŞÇALLI
İVRİNDİ

DAVALARI DAHA GENİŞ YAYINLAYINIZ

Yaptığınız görev için sizleri kutluyorum. Olanaklarınızın ne olduğunu iyi bilmiyorum ama yine de öneride bulunmak istiyorum. Görülmekte olan davaları daha geniş, ayrıntılarıyla yazın. Mümkünse iddianamelerden bölümler yayınlayın. Onbinlerce tutuklu ve gözaltında insan var. Bunlarla ilgili olarak da objektif yayınlar bekliyoruz. Ayrıca şiire de yer vermelisiniz.

Sait TEMUR
İSTANBUL

''EN YÜCE DEĞER FUTBOL MU? ''

TRT'nin yayınları toplumu çok etkilemektedir. Bu nedenle yayınların doğal sonucu olarak bugün ''en yüce değer nedir? '' diye bir soru sorulsa cevabı herhalde futbol olur.

Bizim hiç mi müziğimiz yok. Hiç mi film çevirmemişiz. Futboldan başka spor dalı yok mu?

Bizim özbeöz kendi ürünümüz olan ama TRT'nin dışladığı zengin bir halk müziğimiz var. Dünya çapında Avrupa'da ödül almış filmlerimiz var. O filmlerimizi Avrupalı hayranlıkla izliyor. Ama biz nedense onları izleyemiyoruz.

TRT'nin topluma hiç bir şey vermeyer yayınlarıylagençliği neye yönlendiriyor gerçekten merak ediyorum.

Faruk GÜÇLÜ
ANKARA

OKURLARIMIZA TEŞEKKÜRLER

52'nci sayısını yayınlayan ARAYIŞ'ın ikinci yayın yılına girişi nedeniyle mektup, telgraf ve telefonlarla bizleri kutlayan okurlarımıza, dostlarımıza teşekkürler.

ARAYIŞ
HAFTALIK DERGİ

ARAYIŞ Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş. adına: İMTİYAZ SAHİBİ:
ŞAHİN MENGÜ

Yazı İşleri Müdürü
Mehmet ERDÜL

ADRES:
Reşit Galip Caddesi No: 94
Gaziosmanpaşa/ANKARA
TELEFON: 26 00 56

İLAN KOŞULLARI
Dört renkli kapak: 75 bin TL
İç sayfalar renkli: 60 bin TL
Kapa içleri: 50 bin TL
Öteki Sayfalar: 40 bin TL
Sütun santimi: 800 TL

ABONE KOŞULLARI
Yurtiçi:

Yıllık: 1.500 TL. Altı Aylık: 750 TL. Üç Aylık: 375 TL.

Yurtdışı

Almanya	104 DM
Avusturya	770 Avusturya Şilini
Danimarka	350 Danimarka Kronu
Finlandiya	275 Fin Markkası
Fransa	245 Fransa Frankı
Hollanda	120 Hollanda Florini
İngiltere	25 Sterlin
İsveç	250 İsveç Kronu
İsviçre	100 İsviçre Frankı
Irak	30 Irak Dinarı
Norveç	310 Norveç Kronu
S.Arabistan	194 Riyal
Yugoslavya	2354 Yugoslavya Dinarı
ABD ve Avusturalya	70 ABD Doları

Abone bedelinin Ziraat Bankası Gaziosmanpaşa Ankara Şubesi 1200 numaralı hesabımıza yatırılması gerekmektedir. Yatırıldığına ilişkin makbuzun P. K. 75 Küçükesat-ANKARA adresine gönderilmesini rica ederiz.

PİKAJ-MONTAJ
ARAYIŞ Teknik Servisi
DİZGİ: ENLEM 80 LTD. 18 60 71
FİLM ÇEKİMİ: Er Ofset 29 66 79
BASKI: Daily—News Matbaası

15 ŞUBAT 1982
SAYI: 52
FİATI: 30 TL.

YAZI İŞLERİ'NDEN

"KAVAK GÖLGESİNDEN ATLA GEÇER GİBİ"

İLK Yazı İşleri Müdürümüz Necdet Onur, ARAYIŞ'ın 52'inci sayısı için getirdiği yazıyı bırakırken bir kısa hikaye anlattı.

Uzun yıllar yaşamış yaşlı birisine sormuşlar "Nasıl geçti?" diye, "Kavak gölgesinden atla geçer gibi" diye yanıtlamış soruyu yaşlı adam.

Tek tek günler ya da haftalar sayılmaya kalkıldığında bir yıl oldukça uzun gibi geliyor insana.

Bir yıl 365 gün, 52 hafta..

Zamana karşı, saate karşı yarışarak ama tıpkı "kavak gölgesinden atla geçer gibi"

Tıpkı 100 metreyi 10 saniye altında koşan atletin, bir çizgiden ötekine ulaşmasında geçen kısa zaman süresi gibi. Tıpkı maraton koşan bir atletin hiç bitmeyecekmiş gibi adımladığı metreler ve her attığı adımda yuttuğu saniyeler, dakikalar, saatler gibi geçti bir yıl.

Bir uzun maratonun ilk metreleri geçti bizim için; bu bir yıl, 52 hafta 365 günde.

"Kavak gölgesinden atla geçer gibi" deyişi halk arasında "iz bırakmadan geçip gitmek" anlamında da kullanılmakta şüphesiz.

Bir yıl, 52 hafta 365 günün ARAYIŞ'da ne gibi izler bıraktığını siz okurlarımız bilmektesiniz elbet. Çünkü o günleri birlikte yaşadık, sizlerle paylaştık her saniyesi ile. ARAYIŞ'ın iz bırakıp bırakmadığını da okurlarımızın taktirlerine bırakıyoruz.

Bir yaşımızı tamamladığımız bu günlerde 52 sayılı MGK bildirisi nedeniyle dergimizden ayrılmak yazılarına ara vermek zorunda kalan eski yayın danışmanımız ve Başyazarımız Bülent Ecevit'ten de mesaj aldık. Okurlarımız adına teşekkür ederek aynen yayınlıyoruz.

Gelecek 365 günlerde de daha güçlü ARAYIŞ'larda buluşabilmek umuduyla saygılar sevgiler sunuyoruz.

DERGİNİN İÇİNDEN

Haftanın yazısı

ARAYIŞ BİR YAŞINDA

ELİNİZDEKİ sayıyla birlikte ARAYIŞ bir yaşını dolduruyor. Ondokuzuncu Yüzyılın ikinci yarısından sonra giderek hızlanan bir basın serüveninde bir yıllık bir geçmiş çok anlamlı görülmeyebilir. Beşyüzbinlik tirajların pazara egemen olduğu, üç, dört milyar sermayeli gazetelerin yayın yaşamına atılmağa hazırlandığı bir ortamda ARAYIŞ'ın alçak gönüllü bir yere sahip olduğu da düşünülebilir.

Ancak bu sayısal veriler bir yana bırakılıp, ARAYIŞ'a özelliğini veren niteliksel verilere bakıldığında başka bir görünümün ortaya çıktığı da ayrı bir gerçektir. Her şeyden önce ARAYIŞ'ın yayın yaşamına atıldığı ortamın özel durumu dikkate alınmalıdır. Türkiye'nin siyasi yapısının köklü bir değişime uğradığı, basın açısından koşulların çok olumsuz olduğu bir dönemde başlamıştır ARAYIŞ'ın serüveni. Ve aynı zor koşullar altında ARAYIŞ bir yaşını doldurmaktadır.

* * *

Yayınlandıkları dönemlerin özellikleri, seslendikleri insanlar ve verdikleri mücadele alçak gönüllü tirajlarına ve sınırlı ekonomik olanaklarına karşın bazı yayın organlarını önemli bir başvuru kaynağı haline getirir. Bir Kadro Dergisi, bir Akis dergisi Türk siyasi yaşamını izleyen, inceleyen herkesin hala başvurduğu bir kaynak olarak kaldıysa nedeni budur.

Belge olmalarından da önemlisi bu yayın organların yayınlandıkları dönemde yol gösterici bir özellik kazanmalarıdır. Böyle dergiler yukarıda belirttiğimiz özellikleriyle, bir yandan o günün zor koşullarının aşılmasında yapıcı bir katkıda bulunurken, bir yandan da belli davalara inanmış insanlara sarılacak bir dal uzatır.

Yayınlanmağa başladığı ilk günden bu yana kavga değil, barış yolundaki ARAYIŞ'ımızı sürdürüyoruz. Yayınımızı sürdürebildiğimiz sürece de bu tavrımızı izlemeğe devam edeceğiz.

* * *

ARAYIŞ; şimdi feshedilmiş bulunan CHP'nin eski Genel Başkanı ve eski Başbakan Bülent Ecevit'in dergisi olarak yayına başladı ve öyle devam etti. Sayın Ecevit derginin ilk 16 sayısında, genel yayın danışmanlığının yanı sıra haftalık yazılarıyla görüşlerini bu pencereden dile getirdi. Her biri kendi alanında uzman bir çok kişi bir yandan bu geçiş döneminin zorlukları içinde yolgösterici ve yapıcı eleştirilerini dile getirirken, bir yandan da gazeteciliği öğrendiler.

Bülent Ecevit 15 sayı boyunca haftalık yazılarını sürdürdü. Ancak Onaltıncı sayının hazırlandığı sırada, 2 Haziran 1981 günü Milli Güvenlik Konseyince yayınlanan 52 Numaralı Bildiri ile, bu yazılarına ara vermek zorunda kaldı. Çünkü bu karar II Eylül 1980 tarihinde *Parlamento üyesi bulunan siyasi parti mensuplarıyla her kademedeki yönetici ve mensuplarının Türkiye'nin geçmiş ve gelecek siyasi ve hukuki yapısıyla ilgili olarak sözlü ya da yazılı beyanda bulunmalarını, makale yazmalarını* engelliyordu.

Bu nedenle, Sayın Ecevit'in Onaltıncı sayı için hazırladığı *"Politikacıdan Önce Demokrasi"* başlığını taşıyan yazısı son anda dergiden çıkarılıyor ve dergi, kapağında *"Bülent Ecevit'in Veda Mesajı"* ile bayilere ulaşıyordu.

Ne var ki dergiye indirilen bu darbe ARAYIŞ'ı yolundan alıkoymadı. Demokrasi'ye toplumsal barışa inanan insanların soluğu olarak mücadelesini sürdürdü.

* * *

Demokratik hakların kısıtlandığı, neyin yazılıp, neyin yazılamayacağının bilinmediği, neyin nasıl yazılabileceğinin kolayca kararlaştırılamadığı dönemlerde gazetecilik mesleği de zorlaşır. Dolaysız anlatımların, yerini çetrefilli, dolambaçlı üsluplara bıraktığı böyle bir ortamda ARAYIŞ'ın görevini sürdürmesi de kolay olmamaktadır.

Bir yıllık kısa bir yaşam süresi içinde, hakkında bir toplatma kararı alınmış, üç ayrı dava açılmış ve yazı işleri müdürü iki buçuk ay hapis cezasına çarptırılmıştır.

Kısaca ARAYIŞ 52 Numaralı Konsey kararının sıkıntısını en çok çeken yayın organlarından biri olmuştur. Gerek Bülent Ecevit, gerekse yazı işleri Müdürü Nahit Duru'ya verilen hapis cezalarının

ardında hep 52 Numaralı Konsey kararı bulunmaktadır.

Danışma Meclisinin kurulup, Anayasa hazırlıklarının ilerlediği şu dönemde Milli Güvenlik Konseyi'nin bu kararı gazetecilerin işini daha da güçleştirmektedir. Kırksekizinci sayımızda da belirttiğimiz gibi, Anayasa konusunda bir yandan mümkün olan en çok sayıda insan ve kuruluşun görüşünü alma arzusu ile 52 numaralı kararın bu tartışmayı bazı kimselere kapatması bir çelişki oluşturmaktadır. Bu çelişkinin yalnızca kararın *"kapsamına giren kişileri"* değil, basın mesleğinde çalışan kimseleri de güç duruma düşürdüğü açıktır.

*

* *

ARAYIŞ, bir yıldan beri olduğu gibi, bundan sonra da Türkiye'nin geleceğine olan inancından hiç bir şey yitirmeden, demokrasiye olan bağlılığından hiç bir ödün vermeden, insan haklarına olan saygısını tüm öteki inançlarının ayrılmaz bir parçası sayan yaklaşımından hiç sapmadan, totaliter otoriter gibi yapay ve keyfi ayrımlara itibar etmeden tüm buyrukçu rejim ve ideolojilere karşı çıkarak görevini yapmağa devam edecektir.

Önümüzdeki dönemde bu görevin daha da önem kazanacağının bilincindedir ARAYIŞ.

*

* *

Ancak bu görevi yaparken zaman zaman *"bize karşı farklı bir uygulamanın bulunup bulunmadığı"* sorusunu da kendimize soruyoruz. Bu sorular son günlerdeki bazı ferahlatıcı haberleri de yeterince değerlendirmemize engel oluyor.

Milli Güvenlik Konseyi'nin 52 Numaralı Kararına muhalefetten yargılanan dört gazetecinin beraatı mesleki açıdan sevindirici bir karardır. Eski Başbakanlardan sayın Süleyman Demirel'in bir yazısı dolayısıyla bir haftalık derginin toplatılması düşündürücü olmakla birlikte, Sayın Demirel hakkında herhangi bir işlemin yapılmaması da yine olumlu olarak karşılanması gereken bir gelişmedir.

Öte yandan, eski Dışişleri Bakanlarından sayın İhsan Sabri Çağlayangil'in bir gazetede eski dönemin gelişmelerini anlatacağı haberleri de basının işini kolaylaştırıcı nitelikte bir gelişmenin habercisi olabilir. Bu arada İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nce düzenlenen *"Çağdaş Anayasalarda Ekonomik ve Sosyal Haklar"* konulu bir semirenere 12 Eylül'den önceki Parlamentoda görev almış bazı siyasi parti mensup ve yöneticilerinin de katılıp konuşması da bu çerçevede ele alınıp değerlendirilebilir.

Ne var ki bütün bunlar CHP Eski Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit'in 52 Numaralı Konsey kararı dolayısıyla hapis yattığı, Yazı İşleri Müdürü sayın Nahit Duru'nun yine bu karar nedeniyle hala hapiste bulunduğu gerçeğini unutturamıyor.

*

* *

Evet, ARAYIŞ sizlerle birlikte bir yaşını doldurdu. Bunu yaparken, yalnızca, demokrasiye inanmış insanlara bir pencere açmak savıyla ortaya çıkmadı derginiz. Aynı zamanda çalışanları, çalışma iklimi ve dayanışma ilkeleriyle de yeni bir yayıncılık savını getirdi beraberinde.

O'nun mutfağında çalışan insanların belirlenmiş görevleri yoktur. Her elemanı her işi yapmağa çalıştı bütün bu bir yıl boyunca. Sekreterleri gerektiğinde abonelerin postalama işlerinde çalıştı. İdari işleriyle uğraşanları, yazarları sırtlarında kağıt taşıdılar. İki katlı binası içindeki dostluk ve dayanışma iklimi en zor, en sinirli anlarda bile bozulmadı.

Sayın Bülent Ecevit hapse girmeden önce son ziyaretini yaparken, Nahit Duru cezaevine girmek üzere aramızdan ayrılırken üzüntüyü hep birlikte yaşadı ARAYIŞ mensupları.

Bu koşuşma içinde soluklandığımız, moral kazandığımız anlar da olmadı değil. Yazı İşleri Müdürümüz Mehmet Erdül geçtiğimiz hafta Veteriner Hekimleri Derneğinin ARAYIŞ'a verdiği 1981 Basın Ödülünü alırken derginizin tüm çalışanları bu küçük mutluluğu yaşadı.

Ama bütün bu yorucu ve zaman zaman üzücü çalışma içinde en büyük desteği okuyucularından aldığı mektuplar, telefonlar ve ziyaretler oldu ARAYIŞ çalışanlarının. ARAYIŞ demokrasiye inanan, onun bedelini ödemeğe hazır bu isimsiz insanlarla varoldu. ARAYIŞ tüm zorluklara karşın bu dergiyi alan, duyuran, çevresinde okutmak için bitip tükenmek bilmeyen bir uğraş veren insanların eseri oldu.

ARAYIŞ, bugünün insanlarına bir pencere açabiliyor, yarının araştırmacılarına bir belge hazırlıyorsa bunun asıl onuru işçisi, köylüsü memuru, emeklisi öğrencisi, çırağı, kalfasıyla bu insanlardır.

Birinci yaşımız hepimize kutlu olsun... •

Düşüncedeki düğümleri çözmek ve..."

ARAYIŞ

Bir yıl, 12 ay, 52 hafta, 365 gün.. sonra saatler, dakikalar, saniyeler ve saliseler... Alışılmış söz ile göz açıp kapayana kadar geçen bir zaman dilimi. Sünger adımlarla yürüyen ve beraberinde bir takım şeyler getiren ve de götüren bir zaman dilimi. Bu zaman dilimi içinde, *"düşüncedeki düğümleri çözmenin, sorunları çözmekten çok daha önemli"* olduğu gerçeğini görememek.

Ne demişiz ARAYIŞ'ın ilk sayısındaki *'Yazıişleri'* sütununda, *'Her değişim yeni arayışları gerektirir. Her yanıt yeni sorular getirir ardından. Her çözüm yeni sorunlar doğurur. her "buluş" yeni arayışlara yol açar... Onun için, arayış sonu gelmez bir süreçtir...'* Bir yıl öncesinde olduğu, gibi, bugün de, yarın da bu gerçekler belleklerde *"mıh"* gibi çakılı kalacaktır..

Neler yazabilirim? Pek çok şey ya da hiç bir şey. Yazmak, kafadakileri kağıda aktarmak sanıldığı kadar kolay değil. Zorluk sınırlamalardan değil, düşünülenlerin kağıda aktarıldıktan sonra güzelliğini yitirmesinden kaynaklanıyor..

28 YILIN İÇİNDE

Gazetecilikteki 28 yıllık yaşam içinde, ARAYIŞ'ın benim için ayrı bir yeri var. 12 Eylül öncelerinde bir yayın organının tasarlanması, bağıra bağıra gelen 12 Eylül'den sonra *'Kavga değil, barış dergisi olan'* ARAYIŞ'ın yayınlanması. Zorluklar - kolaylıklar, çirkinler - güzeller, aklar - karalar, iyiler - kötüler çelişkileri içinde yaşanan katıksız bir heyecan. Öyle bir heyecan ve coşku ki doruğa erişmiş. Aksiliklerin ve engellerin bir bir aşılması ve rotatifin ağzından dökülen ARAYIŞ...

Bir yıl geçti aradan Arayış yaşıyor. Bir gazete ya da dergiyi yayınlayabilmek elbette önemli, fakat çok daha önemlisi yayını sürdürebilmektir. Bunu başarabilmek için işi bilmek kadar, inanmak ve *"düşüncedeki düğümleri çözmek"* gerekiyor.

Nasıl ateşi tanımak için tutmak gerekiyorsa, özgürlük ile tutsaklığın arasındaki farkı anlayabilmek için de her ikisini yaşamak gerekir. Usta yazarlardan okumuş olabilirsiniz tutsaklığı, fakat yaşamadınızsa anlayamazsınız. Kelepçe demirinin insanın başını döndüren soğukluğunu, giderek bu soğukluğun vücud ısısı ile bütünleşmesini yaşamamışsanız, bilemezsiniz tutsaklığın ne demek olduğunu. Özgürlüğün büyüklüğünü, yitirmeden bilemezsiniz. Nahit Duru cezaevine ilk giren gazeteci değil, sonuncusu da olmayacak. Çünkü, gazetecinin yaşamında cezaevi uğrağı mutlaka vardır gelişme sürecindeki ülkelerde.

ARAYIŞ'ı birinci yaşında yürekten kutlarım. ARAYIŞ'ın hazırlanışında yayınlanışında eğer katkım varsa *"Anamın ak sütü gibi helal olsun"* derim.

Düşüncedeki düğümleri çözmeyi bir başarabilsek, bir başarabilsek, bir başarabilsek, bir başarabilsek.......

NECDET ONUR

Her hafta Demokrasiye inananlarla...

HAFTANIN

HABER ÖZETLERİ

8-15 ŞUBAT 1982

Dünya Bankası:

"SIKI PARA POLİTİKASINA DEVAM"

● Rapora göre 21 milyar dolar olan dış borçlarımız 1985 yılında 31 milyar doları aşacak

Dünya Bankası tarafından hazırlanan bir raporda, "Türkiye'nin halen uygulamakta olduğu ekonomik politikaya devam etmesi gerektiği" belirtildi.

Türkiye'nin orta ve uzun dönemli sanayileşme politikaları adındaki rapor, Dünya Bankası Danışmanlarından Prof. Bela Balassa Başkanlığındaki bir heyet tarafından hazırlandı.

Raporun ikinci kısmında teklif edilen politikaların uygulanması halinde, halen 21 milyar dolar olan dış borçların, 1985 yılında 31 milyarı aşacağı, işsizlik oranının da tekrar yükselebileceği açıklandı.

YUNANİSTAN 3 ŞİRKETE TAŞOZ'UN DOĞUSUNDA PETROL ARAMA İZNİ VERDİ

Yunanistan Hükümetinin Ege'de petrol arama izni vermesi üzerine, Ankara harekete geçti. Petrol arama ruhsatının Uluslararası sularda verildiğini saptaması halinde 1976 yılında iki ülke arasında varılan mutabakata dayanarak Türk Hükümeti'nin Atina nezdinde girişimde bulunacağı belirtildi.

Türkiye Amerika'dan 300 savaş uçağı alacak

Türkiye'nin Amerika'dan 300 adet F-16 veya F - 18 son model savaş uçağı alma yolunda yaptığı başvuruyu Reagen yönetiminin kabul ettiği açıklandı. 5 Milyar Dolar tutarındaki büyük satışın yapılabilmesi için Amerikan Kongresi'nin hükümetin teklifini onaylaması gerekiyor.

Öte yandan Yunanistan'ın da 300 adet uçağın Türkiye'ye verilmemesi için Amerikan Kongresi'ndeki Yunan lobisini harekete geçirip, satışın engellenmesini sağlamaya çalışacağı öne sürüldü.

HALK ARTIK ODUNU DA TANE İLE ALMAYA BAŞLADI

Kara kışta yakacak ihtiyacını giderebilmek için bazı vatandaşların odun depolarına giderek tane ve kilo ile odun almaya başladıkları öğrenildi.

Şimdiye kadar böyle birşey ile karşılaşmadıklarını söyleyen odun deposu sahipleri "bazı vatandaşlarımız depomuza file ile gelerek *"10 tane orta boy odun veya 5-6 kilo kuru odun* istedi" diyorlar.

İkinci katil olarak tahkikat yapılırken

BAĞDAŞARYAN EVİNDE ÖLÜ BULUNDU

● Bağdaşaryan Arıkan'a yapılan saldırıdaki silahın benzeri ile öldürüldü

● Güvenlik Kuvvetleri hiç bir açıklamada bulunmuyor

Los Angeles Başkonsolosumuz Kemal Arıkan'ı öldürdüğü gerekçesiyle tutuklanan Ermeni terörist Sasunyan'ın kuzeni Nişan Bağdaşaryan evinde ölü bulundu.

Polisin, yaptığı açıklamaya göre Arıkan'a yapılan saldırıda kullanılan 9 mm.lik bir tabancanın benzeri ile vurulduğu anlaşılan Nişan'ın diplomatımıza suikasti düzenleyen ikinci şahıs olması ihtimali üzerinde durulduğu açıklandı. Öte yandan esrarengiz ölüm olayı için Güvenlik makamları bilgi vermemekte ısrar ediyorlar.

O İran'ın serbest bıraktığı mahkum

İSA ARMAĞAN İÇİN İNTERPOL HAREKETE GEÇTİ

İran'da yakalanan ancak Türkiye'ye teslim edilmeden serbest bırakılan idam mahkumu İsa Armağan'ın yeniden yakalanması için *İNTERPOL* harekete geçti.

İran makamlarının, Türkiye'de bulunan İran'lı suçluların geri verilmemesini gerekçe olarak gösterip Armağan'ı serbest bıraktığı sanılıyor.

Türk İnterpol yetkililerinin ise İsa Armağan'ın yakalanması için *"yakalama ekibi"* kurduğu öğrenildi. Bilindiği gibi Armağan aşırı sağ eylemci olup katliam ve çeşitli öldürme, yaralama olaylarının sorumlusu olarak yargılanmıştı.

TAŞIMA ÜCRETLERİNE YENİDEN ZAM YAPILMASI İSTENDİ

Ankara ve İstanbul'da Otomobilciler ve Şoförler Derneği tarafından belediyelere başvurularak akaryakıta yapılan son zamlardan sonra şoför esnafın zor durumda kaldığı belirtildi ve şehirlerarası yolcu taşıma ücretlerine belli bir oranda zam yapılması istendi...

ÖZEL TİYATRO VE SİNEMALAR DENETİM ALTINA ALINACAK

Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri "Özel tiyatrolar ve sinemalara devletin maddi katkısını sağlamak ve bu kuruluşların yapıtlarının devletce denetim ve izne bağlanmasını" öngören bir yasa tasarısının hazırlanmakta olduğunu söylediler.

Çırak, kalfa ve Ustalık kanunu değiştiriliyor

Kanun taslağına göre, merkezde çeşitli bakanlık temsilcileri ve mesleki kuruluş temsilcilerinden oluşan bir *"Merkez Çıraklık Kurulu"* illerde de *"Çıraklık Kurulları"* oluşturulacağı açıklandı.

DANIŞMA MECLİSİ'NDE MAHALLİ SEÇİMLERİN ERTELENMESİ YASASI BENİMSENDİ

Bütçe görüşmelerinden sonra verilen 8 günlük ara tatilden sonra çalışmalarına başlayan Danışma Meclisi, Mahalli İdare Seçimlerinin ertelenmesi yasasını benimsedi.

FİYATLARDAN TEDİRGİN OLAN HALK ÜRKMEYE BAŞLADI

1982 senesine tehlikeli bir başlangıç yaparak giren fiyatlar son bir ay içinde özellikle gıda maddelerinde yüzde 10 ile yüzde 40 arasında artış gösterdi.

Kurufasulye 45, zeytin 40, mercimek, 20, pirinç 15 zeytinyağı 44, çiçekyağı da 15 lira birden zam gördü.

Egemen sahalarınızda talebimiz olamaz

PAPANDREU: TÜRK BASININDA YUNANİSTAN YAZILARINI HAYRETLE OKUYORUM

Bir Türk gazetecisinin sorularını yanıtlayan Papandreu özetle şunları söyledi: *"Türkiye ile diyalog kurma ve karşılıklı görüşme konusunda şu anda birşey söyleyemem, ayrıca Ege'deki haklarımızdan da vazgeçmeyiz. Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı saldırgan emelleri ve planları olduğu yolunda Türk basınında yer alan haber ve yorumları hayretle okudum ve bana çok mantıksız geldi.*

Türkiye'nin egemenlik sahaları, hükümran toprakları üzerinde bir talebimiz olması da çok mantık dışıdır. Böyle bir şey tahayyül edilemez."

DEVLET BAŞKANI ORGENERAL KENAN EVREN VE MGK ÜYELERİ "KIŞ – 82" TATBİKATINA KATILDI

KAMULAŞTIRILACAK ARAZİ BEDELİNİN YÜZDE 25'İ PEŞİN ÖDENECEK

Danışma Meclisi Özel Komisyonu Toprak Reformu Kanunu Tasarısını görüşeceğini açıkladı.

Kanun tasarısında, kamulaştırılan arazilerin bedellerinin yüzde 25'inin peşin ödenmesi, bakiyesinin kamulaştırma tarihinden itibaren dokuz eşit takside bağlanması öngörülüyor.

"FRITT ORD" ÖDÜLÜ SAHİBİNİ BULDU

WALESA HAPİSHANEDE 2 MİLYON 300 BİN LİRA KAZANDI

Polonya Dayanışma Sendikası Lideri Lech Walesa'ya 100 bin kron *(yaklaşık) 2 milyon 300 bin lira)* tutarındaki norveç Söz özgürlüğü ödulü verilmesi kararlaştırıldı.

Norveç Söz Özgürlüğü *(Fritt Ord)* Başkanı Rolf kluge, ödülün Walesa'ya verileceğini salı günü açıkladı.

Ödül genellikle Norveç'te Söz Özgürlüğünün savunulması için olağanüstü çaba göstermiş Norveçlilere verilmekteydi.

DEMEÇLERLE EĞİTİMİ YÖNLENDİRMEK

MİLLİ Eğitim Bakanı, yarıyıl dinlencesine girildiğinde verdiği demeçte birinci yarıyılın başarılı geçtiğini belirtmişti. O arada yarıyıl dinlencesinde öğretmenlerin, öğrencilere çok ödev verdikleri yolundaki yakınmalarla ilgili bir soruyu yanıtlarken şunları söylemişti: *"Öğretmenlerden bu ve gelecek sömestre ve uzun tatil günleri için öğrencilere tatil yaptırmayı önleyici ev görevleri vermemelerini özellikle rica ediyorum. Bu sömestre içinde verilmiş olan ev görevlerinin aranmamasını, öğrenciler okula dönünce yapılacak ikinci sömestre çalışma günlerine dağıtmak suretiyle önlem alınmasını, değerli öğretmenlerimizden bilhassa rica ediyorum. Sevgili çocuklarımızın kendilerine verilen bu tatil günlerine ait ev görevlerini gelecek ikinci sömestre döneminde ve çalışmalar içerisinde yeniden ele alınacağını düşünerek bu sömestre tatilini rahat, eğlenceli ve güzel anılarla geçirmelerini, daha güçlü olarak gelecek çalışmalara hazır olmalarını ve üstün başarı sağlamalarını bekliyorum."*

Yarıyıl dinlencesi ilk ve ortaöğretimde bitti. Öğrenci ve öğretmenler Milli Eğitim Bakanının ricasına uymuşlarsa ev görevleri konusunda sorun çıkarılmamış gözükecek. Kısacası öğrenciler Bakanın demecine dayanarak verilmiş ev görevlerini yapmamış olacaklar; Öğretmenler de yapılmamış görevleri aramayacaklar.

Ama öğretmenler verdikleri görevlerin yapılıp yapılmadığını *"ararlarsa"* ne olacak?

Öğrenci ödevinin ne olduğunu, o ödevlerin nasıl verileceği, nasıl değerlendirileceği yönetmeliklerle saptanmıştır. Ödev öğrenmenin bir aracıdır. Başarıyı etkiler. Her yarıyıl döneminde yazılı, sözlü sınav yapıldığı gibi ödev de yaptırılır. Öğretmen bu çalışmaları *"not"*la değerlendirir. Başarı başarısızlık belirlenir böylece.

Öğretmenlik hak ve yetkileri o kurallar, yazılı kurallar çerçevesinde kullanılır. Yetkilerin nasıl kullanıldığı da denetlenir. Milli Eğitim Bakanlığının da o kuruluşun en yetkili kişisi olarak denetleme yetkisi vardır. Hatta yazılı kuralların değişmesini de isteyebilir.

Kalkıp bu yetkisini demeç vererek kullanırsa yeni sorunlar yaratır.

Şöyle bir benzetme yapalım. Sağlık Bakanının doktorlara, hastalara, Adalet Bakanının hakimlere, davalı davacılara demeçlerle ricada bulunduğunu düşünelim. O meslek adamlarına, kaynağını yazılı kurallardan alan yetkilerini nasıl kullanacaklarını demeçlerle anlatmaya çalıştığını varsayalım. Ne olur sonuçta? İşler daha da karışmaz mı? Yeni sorunlar çıkmaz mı?

Öğrencilere çok ödev verildiğinden yakınılmışsa, yakınmada haklı da olunsa hatta bu yolla düzeltilemez. Bu yolla yeni sorunlar yaratılır. Bu yolla okul - aile, öğretmen - öğrenci ilişkisi bozulur.

Vakıftan sonra şimdi de demeçlerle eğitimi öğretimini yönlendirme isteklerine tanık oluyoruz. ●

SOSYALİSTLERE İHTAR MI?

İlk dikkati çeken nokta 10 Mayıs'ta Cumhurbaşkanlığı ve 26 Haziran'da meclis seçimlerinde yeni iktidarı destekleyen seçmenlerin çok önemli bir kısmının sandık başına gitmesiyişleri. Bu sonuçlar çok rahat bir çoğunluğa dayanan hükümeti şimdilik tedirgin etmese de 1983 baharında yapılacak yerel yönetim seçimleri açısından bugünden tezi yok harekete geçmeye zorlayacak nitelikte. Nitekim solun zaferinden beri 8 aylık bir süre geçmiş olmasına karşın yeni yönetim üretim cihazını denetimi altına alabilmiş değil.

Bunda ulusallaştırmaların çeşitli kırtasiye pürüz ve ayrıntıları yüzünden daha hala tezgahlanamamış olmalarının büyük payı var. Yeni sanayi siyaseti bakımından üretim dokusunun bu temel noktalarının kamunun eline geçmesi canalıcı önemi sahip. Bunlar aracılığıyla üretim kamçılanıp yeni stratejiler sahnelenmeden tanınacak kimi haklar ve ücret artışlarının ya da iş süresi kısaltmalarının tek başlarına ülkeyi açığa çıkarmaları beklenemez.

SERMAYEDARLARA BİRKAÇ MİLYAR DAHA

Oysa zaten geciktikçe geciken bu konuda seçim yenilgisinin ardından bir darbe daha yedi hükümet. Pekte beklenmedik sayılamayacak bir darbe. Anayasa mahkemesi ulusal mal edilecek kuruluşların hissedarlarına ödenecek tazminatları yetersiz buldu. Kimi gazeteleri *"Sermayedarlara birkaç milyar daha"* diye başlık atmaya yönelten bir karar.

Ancak konunun belki de en önemli yanı, yarı başkanlık düzenini kuran 58 Anayasası tartışmasının yeniden gündeme gelmesi. 1958'de Cezayir bunalımı anında iş başına gelen de Gaulle bir önceki dönemin siyasi istikrarsızlıklarını gidermek amacıyla ezici çoğunluklar sağlayan bir yeni seçim sistemiyle meclislere karşı Cumhurbaşkanına hazırlatmıştı. Mitterrand'ın ağzından bu değişiklikleri *"Bir sürekli devlet darbesi"* olarak niteleyen demokratik sol muhalefet, halkoyuna çözülmez bağlılığı ve inancından dolayı bütün bu güçlük-

lerin üstesinden gelme mücadelesine kurulu yapılar çerçevesinde varını yoğunu seferber etmekten geri kalmamıştı yine de.

23 YIL SONRA ALINAN ÜRÜN

Bu gayret ve fedakarlığın semeresi tam 23 yıl sonra toplanabildi ancak. Muhalefete iktidar yollarını sonsuza dek kapatma amacıyla meydana getirilen seçim düzeni son kertede iki ağzı da keskin bir bıçak. Devran bir kere dönmeye görsün; meclisteki yapay ezici çoğunluk alabora olabiliyor.

1981 yılında böylece uzun soluklu ve inançlı bir mücadelenin ödülünü elde etti demokratik sol hareket. 58 Anayasasının tüm imkanları, bu sefer onların eline geçmişti.

Oysa Anayasa mahkemesinin son kararı evdeki hesabın çarşıya uymadığını gösterdi. Halkouyunun ağırlığını elden geldiğince azaltmak üzere vücuda getirilmiş kurumlar, doğal olarak *"Bu düzen değişmelidir"* diyen bir iktidarın çabasını köstekleyeceklerdi.

Mitterrand—Cheysson: Ara seçimler bir ihtar mı?

Bu aşamada hükümet, Anayasa mahkemesi kararının ardından eskisine göre, biçimi farklı ama özü aşağı, yukarı aynı, yeni bir tazminat tasarısını hazırlayıp önümüzdeki günlerde bir güvenoyu istemiyle birlikte meclislere getirme kararını aldı. Asıl önemlisi öte yandan bu vesileyle Anayasa mahkemesi ve benzeri kurumların yeniden düzenlenmeleri önerilerinin ortaya çıkması.

POLONYA ŞOV'UNUN PERDE ARKASI

GEÇEN hafta TRT Televizyonunda yayımlanan *''süper - prodüksiyon''*'un perde arkası belli oldu:

Yapımcı: ABD hükümetinin Uluslararası İletişim Ajansı ICA *(International Communication Agency. Bunu CIA: Central Intelligence Ageny ile karıştırmamak gerek; hernekadar çok büyük benzerlikler olsa da...)*

İki astsolist: Frank Sinatra ve Margaret Thatcher.

Maliyet: 350.000 ABD Doları; yaklaşık 50 Milyon TL. Bu maliyetin büyük çoğunluğu Amerikan 'Korporasyon'larınca 'bağış' olarak ödenmiş

Bunları belirtmekle yetinirken, bir başka noktaya da işaret edelim. ABD yasalarına göre ICA'nın hazırladığı programlar ABD içinde gösterilemez; ancak bu 'özel' program için *'özel'* bir Kongre kararı çıkarılarak, programın ABD içinde de uydu aracılığıyla yayılması sağlanmış. Programı göstermeyi istasyonlar arasında, KTCA'nın Minneapolis İstasyonu var: İstasyonun Genel Müdürü de Polonya asıllı bir Amerikalı, Stephen Kulczycki. Kulczycki, programı reddederken şöyle demiş: *'Program bizim yayım ilkelerimize açıkça aykırıdır. Her ay, buna benzer, birilerinin propogandasını yapan binlerce programı geri çeviriyoruz.''* •

HARİÇTEN GAZEL OKUYANLAR: DÜNYA BANKASI

TEKERLEĞİ kırılana yol gösteren çok olurmuş. Gerçekten, ekonomi bunalıma girdiğinden bu yana Türkiye'nin de akıl hocaları çoğaldı, hariçten gazel okuyanların sesleri gürleşti.

Başkanı ile birlikte tutumu da değişmeğe başlayan Dünya Bankası bunlardan biri. Şimdi bu kuruluş da, öteki uluslararası kuruluşlar gibi, ekonomik olayların ve gelişmenin, sosyal ve siyasal yanlarını; Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısını ve sorunlarını; Türk ulusunun özlemlerini; halkın durumunu ve gereksinmelerini Türkiye'nin gelişmesini çağdaş çoğulcu bir demokratik düzen içinde gerçekleştirme istecini görmezlikten gelen, bu özlemlere, bu istence, varolan özel durum ve sorunlara ters düşen politikalar öneriyor.

Nitekim büyüme hızının sınırlandırılmasını öneren Banka, sınırlı bir büyüme hızının, esasen büyük bir sorun olan işsizliği daha da arttıracağını, bunun onarılması güç sosyal yaralar açacağını görmezlikten geliyor. Bunun gibi, Türkiye'nin öz kaynaklarına dayalı olarak, halkın temel gereksinmelerini karşılamaya yönelik bir sınaileşme modeli içerisinde bugünkünden ayrık yaklaşımlarla daha büyük büyüme hızları sağlayabileceği üzerinde de durmuyor.

Dünya Bankası, bunun yanı sıra, sanayiden çok tarıma ağırlık verilmesini salık veriyor. Böylece, sınaileşmeksizin tarımda ilerlemenin, üretim ve verim artışının, sosyal değişimin, düzenli bir kentleşmenin, yeterli iş olanakları yaratmanın, ulusal bağımsızlığı güçlendirmenin, özetle gelişmenin sağlanamayacağını ve daha da önemlisi sağlıklı bir sınaileşmenin Türk Ulusunun özlemi olduğunu anlamak istemiyor.

O arada Banka, tüketimin daha da kısılmasını, yani kemerlerde yeni delikler açılması gerektiğini öne sürüyor. Ama halkın kemerinde birkaç delik daha açılmağa kalkışılırsa, o kemerin artık beli değil, boğazı sıkmağa yarıyacağını düşünmüyor.

Türk lirasının, halen uygulanan ihracatta vergi iadesi oranlarını karşılayacak ölçüde devalüe edildikten sonra konvertibiliteye geçilmesine ilişkin önerisi, Banka'nın her gün yapılan mini devalüasyonlarla doymadığını, bunun yerine yüksek oranlı bir devalüasyondan yana olduğunu gösteriyor. Banka bunu önerirken, sürekli devalüasyonların ekonomiyi bir maliyet enflasyonuna doğru götürdüğü yolunda sanayicilerden gelen sızlanmaları dikkate almadığı ya da bu konuda atladığı izlenimini veriyor. Türk Lirası'nın konvertibl hale getirilmesi ise, neresinden bakılırsa bakılsın akılcı ve gerçekçi gözükmüyor.

Doğaldır ki Banka, son zamanlarda ağızlarda sakız haline gelen kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT) konusunda da öneriler getiriyor. Bu önerilerin de en ilginç yanı, özel sektörde güçlü tekelleşme eğilimlerinin egemen olduğu, bu yoldan büyük holdinglerin daha da büyüdüğü bir dönemde, kamu iktisadi teşebbüslerinin parçalanarak küçültülmesi. Kimbilir belki KİT'ler küçülürse, özel sektör bunları daha kolay yutar diye düşünmüştür Dünya Bankası.

ANKA Ajansının verdiği habere göre, ana çizgileriyle bu önerileri içeren *'TÜRKİYE'NİN SANAYİLEŞME POLİTİKALARI RAPORU'' Hükümete sunulmuş bulunuyor.*

Rapor, Dünya Bankası danışmanlarından Prof. Bela Balassa başkanlığında bir heyet tarafından hazırlanmıştı. •

MADRİT'DE CENAZE TÖRENİ

AVRUPA Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nın (AGİK) sonuç belgesi, katılan devletlerin en üst düzeydeki yöneticilerince Helsinki'de 1975 yılında imzalanmıştı. Son Senet diye bilinen bu belge, bir anlamda, Doğu ile Batı arasındaki yumuşamanın doruk noktasını oluşturuyor, yumuşamanın kurallarını yazılı olarak derleyen bir belge oluyordu. Son Senet, aynı zamanda, İkinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa'sının gerçeklerini de onaylayan bir gecikmiş "barış antlaşması" niteliğini taşıyordu. Dünya Savaşlarının acılarını, soğuk savaşın olumsuzluklarını yaşayan Avrupa ve dünyada yeni bir dönem, "görüşmeler çağı"nın görkemli simgesi Son Senet ile başlıyordu.

1975 yılında A.B.D. adına Son Senet'i imzalamak için dönemin ABD Başkanı Ford Helkinsi'ye giderken, Amerikan Hükümetinin AGİK sürecine "gönülsüz" katılışını Kissinger şöyle açıklıyordu: "Biz Helsinki'ye bağlaşıklarımızın, Avrupalı dostlarımızın baskısıyla gidiyoruz." Yani, daha Son Senet'i imzalamaya giderken Amerikan Hükümeti bu işe "kerhen" katıldığını açıklayabiliyordu!

O günden bugüne Son Senet'i anlamsızlaştırmak, yumuşamayı ortadan kaldırmak için ABD elinden geleni yaptı. Bu "gönüllü" uğraşında en büyük yardımcısı ise Sovyetler Birliği oldu. Şimdi, Polonya'yı bahane ederek, ABD ve onun dostları yüksek düzeydeki temsilcileriyle Madrit'e gidiyorlar, Son Senet'e ve ilkelerine son darbeyi vurmak için. Doğrusu kutlamak gerekiyor Amerika'yı. Sonunda mecburen imzaladığı Son Senet'in cenaze törenini yaptırıyor. Türk Dışişleri Bakanı İlter Türkmen de katılıyor "cenaze töreni" ne.

Biz, "ölü"yü iyi bilirdik. Son Senet'in ilkelerinin Avrupa halklarının vicdanlarında yer ettiğini de biliyoruz. Onun için düzenlenen "cenaze töreni" yalnızca Son Senet diye bilinen 64 sayfa için. Onun öngördüğü barışçıl ilkeleri öldürmek içinse Avrupalılık ruhunu, barış özlemlerini, yumuşama gereksinimini ortadan kaldırmak gerekir ki, bunun için tüm insanlığın "cenaze töreni" olacak bir nükleer savaş gerekli. •

SAVUNMA HAKKI OLMAYANLARA SALDIRI VE BİR "KORKULACAK İSİM"

Cumhuriyet Halk Partisi...

Ulusal Kurtuluş Savaşı sonrası, ilkelerini kendisi saptayarak, Atatürk'ün 9 Eylül 1923 günü kurduğu, 12 Eylül 1980 harekatı sonrası "feshedilen" bir parti.

* * *

Ziya Müezzinoğlu...

Maliye Bakanlığı'nın çeşitli kademelerinde görev almış, Hazine Genel Müdürlüğü yapmış, Ortak Pazar'da Türkiye'yi temsil etmiş, Büyükelçiliklerde bulunmuş, Kıbrıs Koordinasyon Başkanlığı yapmış ve bu arada Kıbrıs Türk Federe Devleti kuruluşunda katkıları olmuş bir kişi.

Bunların ötesinde Müezzinoğlu, ülkemizde kurulan hükümetlerin birkaçında Bakanlıklar yapmış bir kişi.

* * *

Cebinizde 100 liranız var mı?

Hele bir yoklayın...

Evet, o yüz liranın *'Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, Yüz Türk Lirası"* yazan bölümünün hemen altında iki imza var. Soldakine biraz dikkatlice bakarsınız imzayı okuyabilirsiniz.

Başkan yazan yerin hemen altındaki *"İ. Aydınoğlu"* imzasını çok kişi fark etmemiştir belki de bugüne değin.

İ. Aydınoğlu, bir zamanlar Merkez Bankası Başkanlığı yapmış bir kişi. Açık adı İsmail Hakkı Aydınoğlu.

Aydınoğlu, 1974 yılında kurulan tarafsız Sadi Irmak Hükümetinde *"Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı"* yapmış.

1977 yılında da Cumhuriyet Halk Partisi'nden İzmir Senatör adayı olmuş. Listede 4. olduğundan ve CHP, İzmir'de 3 senatörlük kazandığından seçilememiş.

* * *

Halen var olan Milli Güvenlik Konseyi Kararları ve Yasalar çerçevesinde bir eski parti, bir eski parlamenter ve bir eski yüksek bürokrat için bizim verebileceğimiz bilgiler bu kadar.

Kabataslak yapılan bir hesapla, içinde en az 2,5 milyon liralık reklam bulunan ve yalnızca resmi ve özel kuruluşların reklam ve aboneleriyle sürdürülmekte olan bir *'aylık derginin'* bu eski siyasi parti, parlamenter ve bürokrat ile ilgili olarak yazdıkları ise şöyle: *"Hele Müezzinoğlu ile Aydınoğlu'nun isimleri iyice yüz buruşturuyordu.*

CHP'den koparılan banka yönetiminde, gelmiş geçmiş en başarısız Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanı olarak bilinen bu iki eski CHP'linin ne işleri vardı..."

ELLERİ KOLLARI BAĞLI KİŞİLERE SALDIRI

Elleri kolları bağlı kişilere ve de kuruluşlara saldırmayı hemen her sayısında gelenek haline getirmiş olan bu aylık "dergi" karşısında halen var olan yasa ve kararlar karşısında savunma yapmak ve gerçekleri açıklamak o kişi ve kuruluşların olduğu kadar ARAYIŞ'ın da gücü dışında elbet.

Ne var ki, kamuoyunu ve zaman zaman da yönetimi yanılgıya götürecek bu *'yayın organı'* karşısında bazı açıklamalar yapmak yine bir yayın organı olarak ARAYIŞ'ın görevi.

ARAYIŞ'ın 48. sayısında yayınlanan *"52 Numaralı Konsey Kararının Düşündürdükleri"* başlıklı Haftanın Yazısı'nda da değinildiği gibi *"amacımız Türkiye'nin geleceği ile ilgili çok önemli konularda yazılar yazarak görüş ve düşüncelerini duyuran bu insanları kınamak değil... Ancak böyle bir tartışmaya eşit bir biçimde katılabilmenin koşullarını yaratabilmek"* için yönetici durumundaki kişilere *"52 numaralı Milli Güvenlik Konseyi kararını... yeniden ele alma"*nın *"şimdilik en olumlu atılım olacağını"* bir kez daha anımsatmak.

"NE İŞİ VAR BU CHP'LİNİN LİSTEDE?"

Ne diyordu yukarıdaki alıntıda. İstanbul'da yayınlanan 2,5 milyon reklam destekli *'Aylık Dergi' "... ne işleri vardı bu iki eski CHP'linin..."*

Önce şunu belirtmek gerek, Ismail Hakkı Aydınoğlu 1977 yılında İzmir'den CHP senatör adayı olmuştur, ancak Aydınoğlu'nun CHP'ye kayıtlı üye olduğunu ileri sürebilecek kimse olamaz. Aydınoğlu'nun bir kez CHP adayı olması onun CHP'liliğinin kanıtı ise ve *"ne işi var bu CHP'linin ismi bu listede"* denilebiliyorsa, 1960 İhtilali sonrası oluşturulması düşünülen *"Kurucu Meclis"* seçimleri için Said Naci Ergin'e karşı CHP'den aday olan, o *"Aylık Dergi"*'nin hakkında methiyeler düzdüğü C. Tayyar Sadıklar'ın CHP'liliğinin de tartışılması gerekmez mi?

Sonra adama sormazlar mı, *'Müezzinoğlu ile Aydınoğlu'nun isimleri bu sözü edilen 'Listeye, nasıl girmiştir?"* diye...

Müezzinoğlu ile Aydınoğlu'nun Yönetim Kurul'na alınmaları yönünde bir başvuruları olmadığını göre *'isimleri iyice yüz buruşturuyordu"* yalanına neden gerek görülmüştü acaba?

FOTOĞRAF ALTINDAKİ YALAN

Olayları saptırarak, yetersiz ve yanlış bilgileri o yazı dizisinde adı geçenlerden *'birisinden'* alarak kamuoyunu ve yönetimi yanıltmaya çalışan bu *'Aylık Dergi'*'nin kullandığı bir resimde eski CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in de bir resmi var. O resimde Ecevit bir kürsüden inmekte ve resmin sağ alt köşesinde Aydınoğlu da görülebilmekte. *'Aylık Dergi'*'nin bu resim için yazdığı resim altı ise şöyle: *"Yönetim Kurulu Üyeliğine muhakkak nazarı ile bakılan Merkez Bankası eski Başkanı İ. H. Aydınoğlu, bir CHP toplantısında görülüyor."*

Basında olayları saptırmamak, gerçekçilikten uzaklaşmamak ve de en önemlisi yalan söylememek gerekliliği vardır. Basın Ahlak Yasası'na uymak zorunluluğu vardır.

Ama bu reklam ve abonelerle yayın yaşamını sürdüren *'Aylık Dergi'*'nin böyle bir zorunluluğu olmadığı gözleniyor. Çünkü kullanılan o resim İsmail Hakkı Aydınoğlu'nun Sadi Irmak Hükümetinde *"Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı"* yaptığı günlerde düzenlenen bir Kooperatif Genel Kurulunda çekilmiştir. Bakan Aydınoğlu, Genel Kurul konuşması sonrası sözalan zamanın Muhalefet Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit'in kürsüden inişi sırasında çekilmiş bir fotoğrafın altına *"CHP toplantısında"* diye resim altı yazabilenlerin Basın Ahlak Yasası'na uyumu konusunda şüpheye düşmek az bile...

* * *

'Aylık Dergi''nin İş Bankası Yönetim Kurulu seçimine ilişkin yazısı şöyle başlamakta:

"Devlet Başkanı Evren önüne getirilen listeye şöyle bir baktı. Kaşları çatılmıştı. Halinden, memnun olmadığı kolayca anlaşılıyordu. Kırmızı mürekkepli kalemine uzandı, sonra önündeki listede bulunan isimlerden birini çizdi. Birini, birini daha ve bir daha, bir daha çizdi...

Paşa, İş Bankası Yönetim Kurulu'na yeni seçilecek üyeler hususunda nihai kararı vermişti...

Listenin başına Prof. Dr. C. Tayyar Sadıklar'ı yazdı, sonra diğerlerini..

NE DEDİLER?

Bir "Aylık Dergi"de yayınlanan İş Bankası Yönetim Kurulu' seçimlerine ilişkin yazıda adları geçen kişileri konu ile ilgili olarak ne düşündüklerini sorduk.

İşte aldığımız yanıt:

"52 sayılı bildiriye saygılıyız. O nedenle de bugünkü koşullarda herhangi bir açıklama yapma olanağına sahip olmadığımızın bilincindeyiz. Ancak ne yaptığımız, ne yapmadığımız bellidir."

CHP iktidarının görevden uzaklaştırıldığı iki büyük isim, Aksal ve Sadıklar yeniden nöbete getiriliyor ve yıllar önce işlenen büyük bir hatanın daha telafisi yoluna gidiliyordu.

Ne garip bir tecellidir ki, CHP yönetiminin başarısız Maliye Bakanı Müezzinoğlu tarafından görevinden alınmış bulunan başarılı Merkez Bankası Başkanı C. Tayyar Sadıklar, yıllar sonra, CHP'nin elinden alınan Atatürk hisselerini temsilen yönetim kuruluna giriyordu. (........)

*'Aylık Dergi'*nin Şubat sayısının 6-7 ve 8'inci sayfalarında yer alan bu *"Yönetim Kurulu"* seçimine ilişkin yazının yazarı belli değil. Ancak Devlet Başkanı'nın *"önüne getirilen listeye şöyle bir bak"*ıp, *"Kaşları"*nın *"çatılmış"* olduğunu *"Kırmızı mürekkepli kalemine"* uzanıp listeyi çizişini bu denli biliyor olmasını da şaşkınlıkla karşılamamak olası değil.

BEKLENMEYEN MİSAFİR

Bir başka bölümü şöyle sürüyor *'Aylık Dergi'nin 'Yönetim Kurulu"* seçimine ilişkin yazısı:

CHP'den koparılan banka yönetiminde, gelmiş geçmiş en başarısız Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanı olarak bilinen bu iki eski CHP'linin ne işleri vardı (........)

İşte çiziliyor, çiziliyordu, birer birer.

Ve İş Bankası için güven verici bir liste hazırlanıyordu.

İçlerinde banka için birde 'Beklenmeyen Misafir" vardı; Prof. Dr. C.T. Sadıklar (.......)

Çünkü korkulan bir isimdi Sadıklar (........)

*'Aylık Dergi'*nin gerçek kokan tek cümlesidir bu son cümle.

Evet, *"Çünkü korkulan bir isimdi Sadıklar..."*

Korkulan bir isimdi, çünkü Sadıklar Merkez Bankası'nı bir zamanlar *"70 Sente Muhtaç"* duruma düşüren Merkez Bankası Başkanı idi. İş Bankası'nı da aynı duruma düşürebilirdi.

O kadar ki, Sadıklar'ın Başkanlığı döneminde, Merkez Bankası, açık çekler ve borçlar nedeni ile, alacaklı bankaların çektiği telrgrafların sayısı on bini aşmıştı.

Yine onun Başkanlığı döneminde, yurtdışında ülkemizi temsil etmekte olan Büyükelçilerimizin aylıklarının ve doğal ödemeler için gerekli parasal gereksinimlerinin karşılanamadığını basın yayın organları açıklamıştı.

Yine Sadıklar'ın Başkanlığı döneminde, Merkez Bankası'nın içine düştüğü durumda gerekli ödemeleri yapamaması sonucu, Merkez Bankası Zürih Temsilciliği içindeki tüm eşyalarıyla, duvardaki Atatürk resmi de dahil olmak üzere haciz edilmişti. O nedenle de *'Korkulacak isimdi'* Sadıklar..

"Korkulacak bir isimdi Sadıklar"

"Çünkü, ülkeyi *"70 Sente Muhtaç" duruma düşürdükten sonra Banka Meclisi'nce 'ittifakla'* görevden alınmış, bu karar Genel Kurul tarafından da onaylanmış olmasına karşın, göreve dönmek üzere Danıştay'a 3 kez, ve 6 kez de adli mahkemelere başvurmuş hiçbirini kazanamamış olması nedeniyle tekrar aynı göreve dönememiş kişi idi Sadıklar.

'Sadıklar Korkulacak isimdi.." Çünkü, 12 Eylül öncesi o bölgede oturan çevre sakinlerini canlarından bezdiren, haraç toplayan, yol kesen, bombalama ve adam öldürme eylemlerinde bulundukları gerekçesi ile halen büyük bir bölümünün yargılandığı kişilerin barındığı meşhur *'Niğde Talebe Yurdu"* Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış kişidir Sadıklar. O nedenle de *"Sadıklar korkulacak isimdi."*

Ülkemizde yayınlanmakta olan bir *'Aylık Dergi'*den alıntılar yaparak aslında çok yönlü olan bir olayın, yürürlükteki sınırlamalara saygılı olarak ancak bir, iki noktasına değindik.

*'Aylık Dergi'*de yayınlanan yazının içeriği bazı kişi ve kuruluşların çok yakın bir gelecekte bazı açıklamalar yapmalarını gerektirecektir inancındayız. ●

Bir ödül töreninden izlenimler

7 ŞUBAT 1930 tarihinde kurulmuş bir dernek 7 Şubat 1981'de 52 yılını doldurup, 53'üncü yılına başlamış oluyor. Türkiye'de böyle yarım yüzyıllık bir dönemi geride bırakan birkaç dernek var. Böylesine yaşlı, yaşı kadar onurlu ve önemli başarılar kazanmış bir dernek Veteriner Hekimler Derneği.

Dernek Başkanı Doç. Dr. M. Tahir Hatipoğlu, açış konuşmasına şöyle başlıyor:

52. yılımızda gerçekleştirdiğimiz iki önemli olaydan birisi, 1981 BASIN ÖDÜLÜ dağıtımıdır. Diğeri ise mesleğimize 40 yıl hizmet eden 75 meslektaşımıza ONUR BELGESİ verilmesidir. Sizlere, kısaca Basın Ödülü'nden söz etmek istiyorum. Bilindiği gibi bugüne değin Basın Ödülleri, basında çalışanların örgütleri tarafından verilmektedir. Bizim inancımıza göre basın çalışanlarına ödüller okuyucuları tarafından verilmelidir. Bu tür ödüllendirilme basın emekçisi tarafından daha anlamlı bulunacaktır kuşkusuz." diyordu.

Veteriner Hekimler Derneği'nin yayın organlarına ve Gazetecilere ödül dağıtma gerekçesini bu şekilde açıklayan Başkan Hatipoğlu, bu ölçüler içinde *"Veteriner Hekimlik, Hayvancılık ve Beslenme"* konularında yaptıkları yayınlardan ötürü Gazeteler arasında Cumhuriyet Gazetesi'ne Birincilik, Günaydın Gazetesi'ne de ikincilik ödülü verildiğini, üçüncülük ödülü verilmediğini bildiriyordu.

Dergiler arasında yapılan değerlendirmede ise ARAYIŞ Dergisi birincilik ödülü ile ödüllendirilirken, ikincilik ve üçüncülük ödüllerinin verilmediği açıklanıyordu.

Veteriner Hekimler Derneği'nin ödül dağıtım törenine değişik gerekçelerle katılamayan kişiler arasında bulunan Tarım ve Orman Bakanı Sabahattin Özbek, Arayış Dergisi Eski Yayın Danışmanı Bülent Ecevit ve An- →

kara Merkez Cezaevinde bulunan Arayış Dergisi Yazı İşleri Müdürü Nahit Duru'nun ardarda okunan mesajları ile süren törende 20'yi aşkın konuşmacının söz alarak yaptıkları konuşmalarda ortak görüş "*24 Ocak kararları'nın Türkiye'de hayvancılığı ve halkın sağlıklı beslenmesini olumsuz yönde etkilediği*" idi.

Törende yaptığı konuşmada Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Hatipoğlu bu konuya da değinerek şunları söyledi: *24 Ocak kararları hayvancılığımızı olumsuz yönde etkilemiştir. O nedenle son iki yılda üretim yarıya düşmüştür. Besicilik, tavukçuluk, süt inekçiliği işletmeleri her geçen gün kapanmakta; süt, yumurta, et üretimi giderek azalmaktadır. Şu anda hazırı yemekte olduğumuzu üzülerek belirtmek isterim. Hazırın tükenmesi halkın alım gücünün düşmesi nedeniyle gecikmektedir. Gerçektir ki, kırsal alan insanı bayramdan bayrama da olsa et yiyemez olmuş, kentlerde ise "etyemez" mahalleleri türemiştir. Ve bu hazır bittiğinde et, süt, yumurta fiyatları artacak ve kıtlık başlayacaktır. Çok yakın gelecekte de, yetkililer, evlerinizde 'tavşan, tavuk, balık besleyin demek zorunda kalacaklardır.*

BAKAN İSTİFA ETMELİDİR

Danışma Meclisi Üyesi Prof. Dr. Mahmut Akkılıç konuk olarak katıldığı törende yaptığı konuşmada *"Bilimsel araştırmalara dayanan ekonomik politikalar başarı kazanır. Bu da ancak basın aracılığıyla kamuoyuna duyurulabilir. Bu nedenle Veteriner Hekimler Derneği ve onun ödüllendirdiği gazete ve gazetecileri kutluyorum"* dedi. *"Türkiye hazır ihraç etmiş ve bugün bir darboğaza gelmiştir"* şeklinde konuşmasını sürdüren Prof. Dr. Akkılıç *"Yetkili makamlar yanıltılmış, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndaki Hayvancılık adı kaldırılmıştır. Buna rağmen Tarım ve Orman Bakanlığı'nda yeni bir çalışma yapıldığını öğrendik. Bu çalışma sonunda Genel Müdürlükler yeniden organize edilmeli, Müsteşarlıklara bağlı bir yeni sistem oluşturulmalıdır"* şeklinde konuşmasını sürdürdü.

Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Hatipoğlu da Bakanlığa ilişkin görüşlerini şöyle açıkladı:

Bugünkü Tarım ve Orman Bakanı hayvancılığı sürekli dışlamakta, onun için de caydırıcı konuşmalar yapmaktadır. Sayın Bakan hayvan üreticileri ile Veteriner Hekimlerin güvenini yitirmiştir. Bunun böyle olacağını Bakan oluşundan iki ay sonra bu kürsüden söyledim ve Bakan oluşunu "talihsizlik" olarak nitelemiştim. Aradan bir yılı aşan zaman geçmiştir. Savım doğru çıkmış ve çok kişi tarafından söylenir olmuştur. Talihsizlik ciddiyetini artarak korumaktadır. Nitekim bakanlığı için hazırladığı yeni yasayla ilgili olarak Veteriner Hekimlerin görüşünü alma gereğini duymamıştır. Meslekçi tutumuyla ünlü, tarım mühendisi Sayın Özbek'i istifa etmeye çağırmayı ödev sayıyorum.

Basın ödüllerinin dağıtımı sonrası, Veteriner Hekimlik mesleğine 40 yıl hizmet vermiş olan 75 dernek üyesine de Onur Belgesi verildi. ●

ÇGD GECESİNDEN

AYLARDIR karşılaşamamış, dertleşememiş kişileri bir araya getirmiş Çağdaş'ın gecesi. Bir öpüşüp koklaşma, bir sarmaşma sürüp gitmekte salonda. Birden tanıdık bir ses duyuluyor mikrofonlardan: *"İyi akşamlar sayın konuklar"* Tatlı yumuşak, sevi dolu bu ses Jülide Gülizar'a ait. Sanki Televizyonda yeniden başlayan *"Bir Konu Bir Konuk"* programını izleyecekmişcesine birden susuyor tüm salondakiler.

Dernek Başkanı Mahmut Tali Öngören önce Türkçe ardından da İngilizce yaptığı konuşmada konuklara hoşgeldiniz diyerek gecenin *"Yılın Gazetecilerine Ödüllerini vermek amacıyla düzenlendiğini"* açıklıyor.

"Apdi İpekçi Ödülü" İlhami Soysal'a verilmişti. İlhami Soysal tutuklu olduğu için katılamamıştı geceye. Ödülünü eşi Bahriye Soysal aldı. İstanbul'da bulunan Abdi İpekçi'nin eşi Sibel İpekçi de özürü nedeniyle katılamadığı geceye gönderdiği mesajda şöyle diyordu: *"Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin eşim Apdi İpekçi'nin anısına İlhami Soysal'a ödül vermesi ve karanlık cinayetin ardındaki gerçeklerin açığa çıkarılmasına ilişkin yaklaşımı ona duyulan saygının ve sevginin içtenliğini kanıtlamaktadır. Apdi İpekçi adı bugün bir gazetecilik anlayışının simgesi oluyorsa, tüm gazetecilerin, ülke için özveri çerçevesinde çağdaş basın dünyasında yerlerini almalarını diliyorum."*

"Ümit Kaftancıoğlu" ödülü ile ödüllendirilen Server Tanilli de Starzburg'da olduğu için katılamamıştı ödül dağıtım gecesine. Tanilli'nin ödülünü arkadaşı Prof. Nuri Karacan aldı. Tanilli geceye gönderdiği mesajda *"Düşünce özgürlüğüne yaptığı katkı"* nedeniyle ödüllendirilmiş olmasına ilişkin olarak şunları söylüyordu: *"... Bu ödül bende hiç dinmeyecek bir acıyı depreştirdi. Sizin için de öyle olmuş olmalı. Ümit Kaftancıoğlu, hepimizin bildiği gibi, roman ve hikayemizin coğrafyasını genişletmiş, özellikle doğduğu ve yaşadığı yurt köşesinden bize ilginç gözlemler ve renkler getirmiş, sayılı ve saygın bir yazarımızdı. Daima iyinin, doğrunun ve güzelin arkasından koşan bu kalemi, edebiyatımızın bu yiğit ve yağız delikanlısını bir sabah faşizmin kiralık katilleri gözlerimizin önünde öldürdüler.*

Ve kaçtılar.

Bugün hâlâ kaçıyorlar.

Bu acıyı, başka nice acılarımızla beraber, ogün bugün unutmuş değiliz.

Unutmayacağız da..."

Ödül alan gazeteciler uzun uzun alkışlanıyor. Cumhuriyet'ten Faruk Bildirici'nin ödülünü vermek üzere, Jülide Gülizar *"Sayın Hasan Cemal"* diyor. Cumhuriyet'in Genel Yayın Müdürü yok salonda, mesaj da göndermemiş. Jülide Gülizar *"Lütfen Yalçın Doğan, Cumhuriyet Ankara Temsilcisi diyor ve Doğan' veriyor Bildirici'*nin ödülünü.

Sadece ödül alanlar değil, tüm katılanların mutlu olduğu bir gece sürüp gidiyor.

Dostlukla, sevi ile kucaklaşmalarla.

Ve sıra TRT'den ödül alanlara geldiğinde salon alkışlarla inliyor. Bitmek tükenmek bilmeyen bir liste. Tam 96 kişi TRT'den ödüle layık görülenler. Kıyıma uğramış, sürülmüş, programcı iken arşiv memuru yapılan, kameramanlıktan Bahçıvanlığa atanan, denetim görevinden Hukuk işlerine, muhabirlikten, ses ve yayın uzmanlıklarından bilinmeyen, düşünülmeyen yerlere atanan 96 kişi.

Sürgünlerin alkışlandığı bir gece, sürgünlerin ödüle layık görüldüğü bir gün kıyılmışların mutlandırıldığı bir dayanışma sergileniyor Çağdaş'ın ödül gecesinde. ●

ARAYIŞ VE DIŞ POLİTİKA

Haluk GERGER

ARAYIŞ, tüm zorlukları, tüm baskıları, tüm sorunları adım adım aşarak, okuyucularının desteğiyle birinci yılını doldurdu. Acılı bir yılı geride bırakır ve geleceğin zor günlerine adımımızı atarken, bu sayımızın özel bir önemi var. Elinizdeki sayı, acılı bir yıl ile geleceğin güç günlerini birleştiren bir köprü bizim için. Bu nedenle, Yazı Kurulumuz, bu sayıda, belirli konularda ARAYIŞ'ın görüşlerinin, yayın ilkelerinin derlenmesine karar verdi. Böylece, geçtiğimiz bir yıl içinde neleri savunduğumuz ve gelecekte de neler için mücadele edeceğimiz bir kez daha açıklıkla belirtilmiş olacaktı. Yazı Kurulumuz, bana da ARAYIŞ'ın dış politika ilkelerini yazma görevini verdi. Dolayısıyla, bu yazının amacı, ARAYIŞ'ın dış politika konusundaki görüşlerini ve ilkelerini okuyucuya, özet bir biçimde, sunmak

ARAYIŞ Dergisi olarak, bir yıllık yayın yaşamımızda, herşeyden önce, Türkiye'nin bağımsızlığını savunduk; bağımsızlığı savunmayı, mücadelemizin özü olarak kabul ettik. Bu öz ise bize, hiç bir yasanın, hiç bir gücün elimizden alamayacağı Mustafa Kemal'in mirasıdır. O'nun sözleriyle: *'Tam bağımsızlık, bizim bugün üzerimize aldığımız görevin özüdür... Tam bağımsızlık demek, elbette politika, maliye, ekonomi, adalet, askerlik, kültür gibi her alanda 'n bağımsızlık ve tam özgürlük demektir. Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk, ulusun ve ülkenin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından yoksunluğu demektir.''* Bu noktadan hareketle, ARAYIŞ'ın temel yayın ilkesi de, Atatürk'ün şu sözleriyle ifade edilir: *'Temel ilke, Türk ulusunun onurlu ve şerefli bir ulus olarak yaşamasıdır. Bu ancak tam bağımsız olmakla sağlanabilir. Ne denli zengin ve gönençli olursa olsun, bağımsızlıktan yoksun bir ulus, uygar insanlık karşısında uşak durumunda kalmaktan kendisini kurtaramaz.''*

* * *

ARAYIŞ Dergisi, bağımsızlığı, tüm boyutlarıyla bir bütün olarak ele almıştır hep. Böyle olunca, yayınlarımızda Türkiye'nin uluslararası ekonomik ilişkilerine özel bir önem verilmiştir. Uluslararası kapitalizmin cenderesi içine kıstırılmış bir ülkenin, sınaileşemeyeceğini ve bağımsızlığını koruyamayacağını bildiğimizden, bu konuda iki temel ilkeyi savunduk.

Birincisi, Uluslararası ekonomik ilişkilerde, sömürünün ve baskının önlenmesi, yoksul ulusların özgürce kalkınabilmeleri ve dünyada hakça bir düzen kurulabilmesi için Yeni bir Uluslararası Ekonomik Düzen kurma çabalarını destekledik. Çokuluslu şirketle-

Türkiye ABD'ye karşı çıkamaz mı?

SON haftalarda Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Örgütü içindeki tutumu tartışma konusu oluyor.

Geçtiğimiz ay, Türkiye, bazı Latin Amerika ülkelerindeki insan hakları ihlallerini kınayan karar tasarılarına katılmamıştı. Türkiye'nin temel insan haklarını ihlal eden diktatörlük rejimlerinin yanında yer almasını eleştirmiş, bu konuda yazdığımız bir yazıda, bu davranışın nedeninin ABD'ye yakınlaşma çabalarının mı olduğunu sormuştuk.

Dışişleri Bakanlığı, sorumuza yanıtını Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kullanılan son oyla vermiş oldu. Türkiye, Golan Tepelerini *''ilhak''* eden İsrail'i kınayan ve bu ülkeyle ilişkilerin kesilmesini öngören bir karar tasarısına katılmadı. Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Coşkun Kırca ise, bunun nedeninin, karar tasarısındaki *''Amerika'yı eleştiren cümleler''* olduğunu söyledi. Yani, Coşkun Kırca, Golan Tepeleri ile ilgili karar tasarısına, içinde ABD de eleştiriliyor diye katılmamış!

Doğrusu, *''özürün kabahatten bu kadar büyük''* olduğu bir durumla daha önce karşılaşmamıştık. Türkiye Cumhuriyeti'nin bu dünya forumundaki tavrını ABD belirliyor gibi bir izlenim doğmuyor mu? Anlaşılıyor ki, gelenekselleşmiş Türk dış politika çizgisine ve tüm resmi açıklamalara ne denli uygun düşerse düşsün, Birleşmiş Milletler'e sunulan bir karar tasarısı ABD tarafından beğenilmiyorsa, Türkiye buna karşı çıkacaktır.

O halde soralım sayın Dışişleri Bakanına: Ne gerek var Türkiye'nin Birleşmiş Milletlerde bir temsilci bulundurmasına? *''Bırakalım ABD'nin Daimi Temsilcisi bizim için de basıversin oylama düğmesine''* mi demek gerekiyor sayın Bakan? Hep yazdık, hep yineliyeceğiz: Türkiye'nin uluslararası sorunlardaki tutumunu ABD, ya da bir başka ülke değil, Türkiye'nin ulusal çıkarları, Türk halkının özlem ve gereksinmeleri belirler. Türk halkı, İsrail'i kınıyor, Golan Tepelerinin *''ilhak''*ını kabul etmiyor, İsrail' in saldırganlığına prim veren ABD'nin bu politikasını onaylamıyor.

Türkiye'nin değişmez, değiştirelemez dış politika çizgisi de bu zaten. Şimdi bu politika değişiyor mu?

Türkiye, kendi çıkarları ve görüşlerine ters düşse de ABD'ye karşı çıkamıyor mu? Türkiye'nin ulusal çıkarları Amerikan çıkarlarıyla özdeş mi tutuluyor? Tüm bunların nedeni Friedman modeli mi? Coşkun Kırca mı? İlter Türkmen mi? Kim?...

Biz bu soruların yanıtlarını bekliyor değiliz. Yanıtları, ilerde Türk dış politikasının tarihini yazacak olanlara bırakıyor ve şu isteğimizi yineliyoruz: Türkiye, Birleşmiş Milletler kararına uyarak İsrail ile tüm ilişkilerini kesmelidir. Devletler, uluslararası örgütlere, onların kararlarına uymamak için girmezler ve bir uluslararası örgüte girerken atılan imza, üye devlete yalnızca yasal yükümlülükler getirmez, ahlaki sorumluluk da yükler. Türk halkının bu sorumluluğun bilincinde olmadığı gibi bir izlenimi yaratmak hiç kimsenin haddi değildir.

Acaba, Avrupa Konseyi'nden sonra, Birleşmiş Milletlerle de ilişkilerimizi, ABD'nin veto hakkı bulunan Güvenlik Konseyi ile ilişkilere mi indirgeyeceğiz? •

H. G.

rin, uluslararası sermayenin ve kimi devletlerin sömürülerini engellemek, ülkelerin iç işlerine karışmalarını önlemek ve yoksul ulusların tüm baskılardan arınmış olarak bağımsızlık, kalkınma ve demokrasi yolunda ilerlemelerini sağlayabilmek için, insanca ve hakça bir dünya düzeninden yana koyduk tercihimizi.

İkinci olarak, Türkiye'nin dış ekonomik ilişkilerinde, devletin ekonomiye yön vermesini engelleyen, ülkenin bağımsızlığını, giderek de demokrasisini ortadan kaldıran, halkımızı sömürü ve yoksulluğa mahkum eden bağlantılara ve dış kaynaklı modellere karşı çıktık. Bu konuda, Mustafa Kemal'in şu saptamaları bize hep ışık tuttu: *"Efendiler, bilindiği gibi, yeni Türk devletinin yerine geçtiği Osmanlı Devleti, "eski antlaşmalar" adı altında bir takım kapitülasyonların pençesindeydi... Osmanlı hükümdarları ve yakınları ...Ülkenin ve ulusun tüm kaynaklarını kuruttuktan başka, ulusun her türlü gelirini karşılık göstererek ve devletin onurunu, şerefini ayaklar altına alarak birçok dış borçlar yapmışlardı. O denli borçlanmışlardı ki, devlet bu borçların faizlerini ödeyemeyecek duruma gelmiş, dünya gözünde müflis sayılmıştı... Bizden öncekilerin yaptıkları yanlış işler yüzünden ulusumuz sözde bağımsızdı, ama gerçekte bağımlı bulunuyordu. Şimdiye değin Türkiye'yi uygarlık dünyasında kötü gösteren neler düşünülebilirse, hep bu yanlışlıktan, hep bu yanlışlığı sürdürmekten doğuyor. Bu yanlışlığı sürdürmek yüzde yüz, ülkenin ve ulusun bütün onurundan, ve bütün yaşama yeteneğinden uzaklaşması ve yoksun kalması sonucunu doğurabilir."*

*
* *

Türkiye'nin ulusal güvenliğini de dış politikidan soyutlamayarak ele aldık ve hem ülkemiz, hem de tüm dünya için barışı, kutsal bir insanlık amacı olarak, savunduk. Türkiye'nin güvenliğinin tek bir kaynağa ve dışa bağlanmasının sakıncalarını belirlettik, ulusal savunma kavramını temel ilkelerimizden biri olarak canlı tutmaya çalıştık. Ayrıca, barışı ve ülkemizin güvenliğini korumanın ana yöntemlerinden biri olarak diplomasiyi gördük.

Bunun için de, bütün komşularımızla karşılıklı güven ve saygıya dayanan dostluk ilişkilerini gerekli gördük, ülkemizin çevresinde bir *"barış kuşağı"* oluşturmanın zorunluluğuna inandık. Türkiye'nin tarihsel ve kültürel bağlarla bağlı bulunduğu başta Orta Doğu ülkeleri olmak üzere Akdeniz ve Balkan ülkeleriyle kalıcı işbirliği istedik. Türk halkının mutluluğunu ve demokrasiyi savunan tüm ülkeleri dost bildik.

*
* *

Uluslararası politika alanında ise, ARAYIŞ, hep barıştan, hep silahsızlanmadan, hep eşitlikten yana bir yayın politikası izledi. Dünyadaki tüm mazlum ulusların sorunlarına eğilmeyi bir ödev sayarak ARAYIŞ, Türk ulusunun çıkarlarını gözetirken tüm insanlığın mutluluğuna özgürlüğe ve bağımsızlığa katkıda bulunmayı görev bilmiştir.

ARAYIŞ, emperyalizmin baskısı altındaki tüm ulusların gerçek dostu olmuştur. Yayınlarımızda, Filistin'in, Libya'nın, İran'ın, El Salvador'un, Şili'nin ve daha nice ülkenin çileli insanlarının dertlerini, sorunlarını, başarılarını dile getirdik, onlara uygulanan baskılara karşı çıktık. İnsanca ve hakça bir düzen değişikliğini sarsılmaz bir inançla savunduk.

ARAYIŞ Dergisi olarak, dış politikada özgür tartışmadan, açık diplomasiden, kamuoyunun etkinliğinden yana olduk. Türkiye üzerinde oynanan oyunların ancak özgür bir tartışma ortamı içinde yürütülen bir dış politikayla boşa çıkarılabileceğine inandık. Açık rejimle yönetilen bir ülkeye, halkının benimsemeyeceği politikaları uygulatmak olanakla olmadığı gibi, böyle bir ülkenin hükümetine baskı uygulamak da yararsızdır. Oysa, içte güçlü gibi görünen kapalı rejimler, yabancılara karşı güçsüzdür, onların baskılarına açıktır. Bu nedenle biz ARAYIŞ olarak hep demokratik dış politikayı savunmayı Türkiye'yi savunmakla eş tuttuk.

Nasıl ki, az gelişmiş kapitalist ülkeler, uluslararası kapitalizmin baskısı altında, bağımsız bir dış politika izlemekte güçlük çeker, işçi hakları, kamuoyu baskısı ve insan haklarından tedirgin olan emperyalizm yüzünden özgürlükçü olamazsa, sermayeye bağımlı yayın organları da bağımsızlığı, demokrasiyi, özgürlüğü ve barışı savunamazlar.

İşte, hiç bir kişi ya da kuruluşa bağımlı olmayan, gücünü okurlarından ve Türk halkından alan ARAYIŞ Dergisi, elindeki kısıtlı olanaklara ve tüm zorluklara karşın, hep Türkiye'yi, hep demokrasiyi, hep bağımsızlığı savundu.

Ikinci yayın yılına girerken de, ARAYIŞ, okurlarına, temel dış politika ilkelerinden ödün vermeden yayınını sürdüreceğine söz veriyor.

Otel Çınar
İzmir'in merkezinde
üstün konfora haiz
Temiz Servisiyle
Hizmetinizde
Tel: 14 4782
9 EYLÜL MEYDANI
BASMANE-İZMİR

GÖZALTI-SOR

Koçyiğit: MHP Davasının seyrini değiştirmeye çalışmak iddiasıyla yargılanıyor.

"SEN MHP İLE İLGİLİ ŞAHİTLİK YAPACAKSIN"

"Sanık Hicabi Koçyiğit 28.7.1981 günü Ankara Karşıyaka Mezarlıklar Müdürlüğü'nde sahte kimlikle yakalanmıştır."

Koçyiğit hakkında esas olarak "davanın seyrini değiştirmek, iftira ve sahtecilik" **suçlarından açılan davanın iddianamesi böyle başlıyor. Mezarlıklar Müdürlüğü'ne gelen emniyet görevlileri o zaman adı Hayrullah Başyiğit olarak bilinen sanığı alarak Emniyet Birinci Şubeye götürmüşler. Bu bölüme ilişkin olarak sanık ifadesinde şunları söylüyor.** "Ben 12 Eylül'den sonra Şentepe'de amelelik yapıyordum. Beni Hasan Çağlayan orada buldu. Amelelik yaptığımı polis Mustafa'da biliyordu. Hasan Çağlayan'a söylemiş... Hasan Çağlayan Şentepe'de yanıma geldi. Harçlığın var mı? dedi. Ben de var dedim. Bundan sonra bana oradaki Ülkücüler Kemal Yazıcıoğlu'na telefon edip kendisiyle görüşmek istediğimi söylememi istediler. Bende telefon ederek Kemal Yazıcıoğlu'na kendisiyle görüşmek istediğimi söyledim. Bana nerede olduğumu sordu. Ben de yerimi tarif ettim. Biraz sonra sivil plakalı bir araba ile üç kişi geldi. Ve bunlar hepsi daha önceden tanıdığım birinci şubenin polisleriydi. Beni İçcebeci'de bir eve götürdüler. Orada 4 gün kaldım. Eve giderken bir pastanenin yanında durduk Burada MHP'den tanıdığım Mustafa MİT arabaya bindi ve hep birlikte İçcebeci'deki eve gittik. 4 gün kadar bu evde kaldım. Bekir ismindeki polis beni sorguladı. Zeki Kaman ile ilgili ne biliyorsun dediler Ben de Saffet, Özgün, Emin diye isimlerini bildiğim kişileri tarif ettim. 4 gün sonra beni bu evden alarak arabaya bindirdiler. Arabada gözümü bağladılar. Emniyete getirdiler. Burada 15 - 16 gün kaldım." **Sanık Koçyiğit emniyetten alınarak Bahçelievler 28'nci sokaktaki eve götürüldüğünü ve kendisine Mezarlıklar Müdürlüğü'ne git, orada seni yakalayacaklar dendiğini ve gerçekten de iki veya üçüncü gidişinde orada yakalandığını söyledikten sonra şöyle devam etti.** "Bana emniyette sen MHP ile ilgili şahitlik yapacaksın şeklinde oradaki polisler devamlı telkinde bulundular. Ve bana MHP hakkında Zeki Kaman'ın dosyaları uydurduğunu, bunları da benim bildiğimi savcılıkta ve mahkemede açıklayacaksın dediler."

29 Temmuz 1981 tarihinden 14 Ağustos 1981 tarihine kadar Ankara Emniyet Müdürlüğünde bulunan sanığın 22 sahifelik ifadesinin alındığını belirten iddianame şöyle devam ediyor. "Sanığın sahte kimlikle yakalanmış olmasına, devletin organlarına, bu makamlarda çalışmış olanlara, emniyet mensuplarına ve önemli davalara ilişkin beyanda bulunması, bu kişinin hakiki kimliğinin ve amacının araştırılmasını gerektirirken bu yolda hiç bir çalışma yapılmamış, nüfus kaydı araştırılmamış, oturduğu evde arama yapılmamış, ileri sürdüğü küçük ve basit olayların ayrıntılı araştırılmasına girilmemiş, sanık sıfatıyla soruşturmaya başlandığı halde hangi suçtan sanık olduğu belirlenerek bunun tahkikatı yapılmamış, en basit işlemler ve belgeleri suç evrakına eklenmemiş, beyanları doğrudan doğruya tutanağa geçirilerek işlem yapılmak üzere Sıkıyönetim Komutanlığına oradan da soruşturma emri ile savcılığımıza gönderilmiştir." **İddianameye göre yapılan kısa bir araştırma sonucu sanığın asker kaçağı olduğu anlaşılmış ve bir tertip içinde kullanıldığı görülerek bu işin diğer sorumluları da dahil olmak üzere soruşturmaya geçilmiştir. Koçyiğit'in 22 sayfalık Emniyet Müdürlüğü ifadesi için iddianamede şöyle deniyor.**

"Sanığın suçlardan sanık olmaktan ziyade bir takım olayların tanığı bulunduğu ve özellikle görülmekte olan MHP ve Ülkücü Kuruluşların bir kısım mensuplarının sanık olduğu davanın MİT elemanları ile bazı emniyet mensuplarının düzenledikleri sahte belgelerle ve delillere dayandırıldığı iddialarının teyidine hasredildiği görülmektedir." **İddianamenin bundan sonraki bölümlerinde ise sanığın anlatımlarına dayanarak şu bilgiler veriliyor.**

"Sanığın asker kaçağı iken Ankara'da MHP Gençlik kolları mensupları, Ülkücü Kuruluşların mensupları ile ilişki kurarak bunlarla birlikte bir takım eylemlere karıştığı, Temmuz 1979 tarihinde bunlarla arasında çıkan anlaşmazlık üzerine can kaygısıyla ellerinden kaçarak Bahçelievler Karakoluna oradan da Emniyet 1'nci Şubeye sığındığı, Ülkücülerin suç eylemleri ve arananları hakkında verdiği bilgilerden yararlanılarak kaçakların takip edildiği, Samsun Selahiye Kültür Derneğinde verdiği bilgi üzerine silah mermi ve

"HICABI POLIS ROMANI ANLATIYORSUN"

ANKARA Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde yargılanan Hicabi Koçyiğit hakkındaki iddianame, sanığa verilen bi haftalık süreden sonra okundu.

Askeri Savcının iddianameyi ok masından sonra sanığın sorgusuna g çildi. İddianamede yer alan olayla eylem sanık ilişkileri konusunda if de veren Koçyiğit'i başta Nevzat K soğlu, Cengiz Gökçek, Servet Bor Şevket Can Özbay, Kaya Alpkart olmak üzere 15'e yakın MHP dav sında da savunma görevi üstlenmiş av kat savunuyor. Bilindiği gibi Nevz Kösoğlu ve Cengiz Gökçek MHP v Ülkücü Kuruluşlar Davasında idam i temiyle yargılanıyorlar. Bu avukatl vekaletnamelerini mahkemeye su duktan sonra söz alan Askeri Sav şunları söyledi. *"Avukatlık kanunund açıklık olmamakla birlikte Barolar Bi liğinin yayınladığı meslek kurallarını 2 - 6 ve 11'nci maddelerinde vekal kabul eden avukatların uyacağı mesle kuralları gösterilmektedir. Avukatlı kanununun ilgili maddelerinde de bu dan bahsedilmektedir. Bütün bunla göre sanık vekaletini kabul eden m dafilerden bir kısmının sanığın ya gılandığı T.C.K. nın 296'ncı madd sinde bahsi geçen olayda diğer mahk mede görülen bir davada sanık olara yargılandıkları bellidir. Her ne kad red sebebi bahis konusu olamaz i de bu avukatların sanığın vekaletinde çekilmelerini hatırlatmak istiyoruz."*

Askeri Savcı'nın bu uyarısında sonra devam edilen duruşmanın da sonraki bir aşamasında Hicabi Koçy ğit Samsun'a gidişlerini ve orada k tıldığı eylemleri anlatırken Duruşm Yargıcı kendisini uyardı ve *'Hica*

...ULAMA-YARGILAMA- TAHLİYE-BERAAT...

suç işlemek üzere bir araya gelmiş kişilerin yakalandığı, ancak bundan sonra sanığın tutarsız bilgiler vermesi hatta kendi düzenlediği belgeleri MHP Genel Merkezinden çaldım diye Emniyet ve İstihbarat görevlilerine vermesi üzerine kendisini art niyetli ve güvenilmeyen bir kişi olduğunu ortaya koyup Haziran 1980 tarihinden itibaren sanıkla ilişkilerinin kesildiği, sanığın bu arada Kayseri'ye iş aramaya gittiği bir otelde Ülkücüler tarafından yakalanarak silah zoruyla ifadesinin banta kaydedildiği, onun da Hüsnü Ömer Demir isimli kişi ile bunu Ankara 22'nci Noterliğine tevdi ettiği........ sanığın banttaki ifadelerinin daha tutarlı, daha inandırıcı geniş bir şekle sokulması gayreti içine girildiği bir kısmı ele geçmiş, bir kısmı aranan MHP ve Ülkücü Kuruluşlar sanıklarıyla bir kısım emniyet görevlilerinin sanığın çeşitli yerlerde ve zamanlarda beyanlarını tesbit ettikleri, bu ifadelerden 1981 yılı ilk ayları içinde Ankara Em. Md.lüğü 1'nci Şube Müdürlüğü D grubundan polis memuru Bekir Pullu ve Başkomiser Kemal Yazıcıoğlu tarafından yazdırılan el yazması 26 sayfalık ifade fotokopisinin Avukat Şerafettin Yılmaz'ın Avukatlık Bürosuna posta ile gönderilmiş bulunduğu, aynı ifadenin bir suretinin de MİT tarafından ele geçirilerek Askeri Savcılığımıza gönderilmiş olduğu, Sadi Somuncuoğlu'nun bu ifade fotokopisini savunma delili olarak sanık olduğu davada mahkemeye sunduğu, Hayrullah Başyiğit olarak alınan bu beyanların ilk önce parti mücadelesi için, daha sonra Ali Yurtaslan'ın açıklamalarına karşılık olarak kullanılmak istendiği, 12 Eylül harekatından sonra MHP ve Ülkücü Kuruluşların bir kısım mensupları hakkındaki ceza davasında davanın sahte düzmece belgelere dayandırıldığı iddiasının delili olarak kullanılmak istendiği, bunun organize bir olay olduğu anlaşılmıştır."

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde okunan iddianamede Hicabi Koçyiğit'in "halen duruşması devam eden MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davasının seyrini değiştirmek, bu davanın sanıklarının işlediği iddia olunan cürüm delillerini değiştirmek ve bozmak amacıyla hareket ettiği" **vurgulanarak cezalandırılması isteniyor.**

...ATIR GİBİ

...*polis romanı anlatır gibi anlatıyorsun*" dedi. '*Sadece katıldıklarını, bildiklerini anlat. Duyduklarını anlatırken de kimden duyduğunu, nasıl duyduğunu belirt*" diyen Yargıç ile Hicabi Koçyiğit arasındaki konuşmaların bir bölümüde duruşma tutanaklarına geçirildi.

Samsun Eğitim Enstitüsü Müdürü ve Ankara'dan giden emniyet - MİT görevlileriyle birlikte eylem hazırlıkları yaptıklarını söyleyen Hicabi anlatımını şöyle sürdürdü. *"Ankara'da bir operasyonda elde ettiğimiz silahlarla birlikte ertesi gün Zeki Kaman, yanında bulunan Şükrü Kaplan, Beşir Taşkaya ve Halil İbrahim Öç ile birlikte ikinci ekip olarak Samsun'a geldik. O gün Saffet Polat, ben, MİT'ci Emin ve Yaşar Bey'le birlikte eğitim enstitüsüne müdürün odasına girdik. Ancak odasına girmeden önce otosunu görmüş takip etmişik. Okulun resmi arabasında şoförün arkasında gidiyordu. Bizim takibimizden şüphe etti. Ve tabancasını çıkarıp ağzına mermi verdi. Bize doğru kaldırdı. Arkada MİT'in arabasında bulunan bizler ellerimizi kaldırdık. Yaşar Bey aşağıya indi. Müdür durumu anladı. Anlaştılar. O önden biz arkadan enstitü Müdürünün odasına girdik."* Sanığın anlatımının burasında duruşma yargıcı "*müdürün tabancasına merniyi verirken nasıl gördüğünü*" sordu. '*Matematiksel düşünelim. Göremezsin Hicabi*" diye uyardı. Sanık ise ısrarla *arkadan otonun içinde şoförün yanında oturken müdürün önünde bulunan elindeki tabanca namlusuna mermi verdiğini gördüm*" dedi.

İddianameye göre, sanığın ihbarı ile başlayan bu operasyon sanıkların yönetiminde bulunan Selahiye Kültür Derneği'nde silahlar ele geçirilmiş. Sanık ise bu silahların oraya ülkücülere tuzak kurmak amacıyla yerleştirildiğine ısrar ediyor.

Tanlak (Siyah gravatlı): İtiraflarına yurt dışında da devam etti. Ve Türkiye'ye dönerek teslim oldu.

"MHP'NİN SUÇLARINI ACEMİCE GİZLEME MHP'Lİ SANIKLARI SUÇSUZ VE MASUM GÖSTERME ÇABASI"

'MHP hakkındaki sahte dosya savcılığa kabul ettirilmeyince, bunu Ömer Tanlak'ın beyanlarıymış gibi Aydınlık Gazetesi'ne götürüp vermişler, Ömer Tanlak'a da emniyetçe pasaport hazırlanıp verilmiş.''

Hicabi Koçyiğit'in emniyet ifadesindeki iddialarından biri bu. Konuya ilişkin olarak görüşlerini açıklayan Askeri Savcı ise Koçyiğit tarafından ortaya atılan bu iddianın da iftira olduğunu belirterek iddianamesinde şöyle dedi. *"ÜGD ve MHP ile ilgili sahte suç evraklarını, Zeki Kaman ve Saffet Polat'ın Ömer Tanlak aracılığıyla hazırlayıp Aydınlık Gazetesi'nde yayınlanması olayını sağladıklarını asılsız iddiasıyla bu kişiler hakkında iftirada bulunduğu"* (İddianame sayfa 11)

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde başlayan Hicabi Koçyiğit davasında, sanık avukatları mahkemenin yetkisiz olduğunu ileri sürdüler. Mahkemenin davaya bakmaya yetkili olduğuna ka- →

rar veren duruşma yargıcı iddianamenin Ömer Tanlak vekili olduğunu söyleyen Avukat Nusret Senem dilekçe ve vekaletname vererek, müvekkiline hakaret edildiğini ileri sürdü. Müdahillik isteminde bulundu.

Avukat Senem dilekçesinde Koç yiğit'in MHP davası açıldıktan sonra esrarengiz bir şekilde ortaya çıktığına dikkat çekerek *"bu şahsın iddialarına bakılırsa sağ terör odağının yaptığı bütün olayları ya MİT ajanları ya da devletin emniyet ve içişleri örgütü planlamış ve gerçekleştirmiş"* diye açıklama yaptı. Dilekçesinde *'MHP'nin terör olaylarını açıklayanların MHP içine sokulmuş, MİT tarafından yönetilen ajanlar "olduğu", iddiasına da değinen Senem, Koçyiğit'in iddialarının sadece bir iftira olmaktan öte, terör olduğu MHP'nin suçlarını acemice gizleme ve halen yargılanan MHP'li sanıkları suçsuz ve masum gösterme çabası" olduğunu söyledi. Bu nedenle de MHP ve militanlarının terör olaylarındaki payı hakkında basına açıklamalarda bulunan müvekkili Tanlak'a iftira edildiğini vurgulayan Senem,* "Müvekkilime iftira ederek onu susturmaları da mümkün değildir" *dedikten sonra şu görüşlere yer verdi.*

"O 'döneni vurun' emrine rağmen dönenlerin akibetini de bildiği halde ölümü hiçe sayarak gerçekleri açıklamıştır. 12 Eylül'den sonra da yurda döner dönmez Emniyet yetkilileri önünde, Savcı önünde ve Mahkemelerde açıklamalarını yinelemeye devam etmiştir. Kendisine iftira edilmesinin gerçek sebebi budur. Anlattığı gerçeklerden korkulmasının ona iftira edilmesinde esas etken olduğu bir gerçektir."

Müdahallik isteminde bulunan Avukat Nusret Senem'in dilekçesi okunduktan sonra *görüşü sorulan Hicabi* Koçyiğit *'Müdahillik istemine itirazı olmadığını"* söylerken sanık avukatlarından Şevket Can Özbay *'Tanlak, MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası sanıklarındandır. Suçtan zarar görmesi düşünülemez. Bu nedenle müdahillik isteminin reddine karar verilmesini isterim"* dedi.

İddia makamında bulunan Hava Hakim Yarbay Erkan Başeren ise istem hakkında görüşlerini şöyle açıkladı. *'Sanık vekilinin talebi geçerli değildir. Suçtan zarar görmüştür. Talebin kabulüne karar verilmesini isterim."*

Tarafların görüşlerini açıklamasından sonra Duruşma Yargıcı Hakim Kayahan Özden müdahillik istemini reddetti.

Arayış, Sıkıyönetim Komutanlıklarının açıklamalarını Radyo - Televizyon yayınlarından veya gazete - ajans bürolarından öğrenebiliyordu. 52'nci sayımızı çıkarırken ilk kez Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 8 Şubat 1982 tarihli bildirisi büromuza kadar getirilerek imza karşılığı bize de verildi. Doğrudan bilgi sahibi olduğumuz bu bildiriyi aynen yayınlıyoruz.

1 Dernekler, meslek kuruluşları, sendikalar, vakıflar ve bu tür kuruluşların, yabancı ülkelerdeki resmi veya gayri resmi kuruluşlardan temsilci veya heyet davet etmeleri, bunlarla seminer, konferans vesair maksatlarla toplantılar düzenlemeleri, Sıkıyönetim Komutanlığının iznine bağlanmıştır.

2- Bir davet olmaksızın ülkemize gelen bu tür heyetlerin ya da kişilerin dernekler, mesleki kuruluşları, sendikalar, vakıflar ve bu tür kuruluşlar, temas ve toplantıların, Sıkıyönetim Komutanlığından izin almak suretiyle yapabileceklerdir.

3- Devamlı olarak Türkiye ve bugünkü yönetim alehine yalan kin ve iftira zehiri akıtan ülkelerde üslenmiş radyolar ile bunlara paralel yayında bulunan yabancı basın organlarında yayınlanan ve Türkiye'yi ilgilendiren haberler iktibas suretiyle dahi olsa, basın yolu ile yayınlanamayacaktır.

RECEP O. ERGÜN
KORGENERAL
4'NCÜ KOLORDU VE ANKARA ÇANKIRI—KASTAMONU İLLERİ SIKIYÖNETİM KOMUTANI

Somuncuoğlu'nun öğrenmek istedikleri

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası'nda idam istemiyle yargılanan Sadi Somuncuoğlu sorgusu sırasında bir kişinin itiraflarından bahsetmiş ve mahkeme heyetine bu kişinin adının Hayrullah Başyiğit olduğunu söylemişti. Askeri Savcı'nın açıklamasında ise itirafları yapanın *'ülkücülerden kaçarak emniyete sığınan ve silah zoruyla itirafta bulundum"* diyen Hicabi Koçyiğit olduğu belirtilmişti.

Somuncuoğlu: Avukatına yazdığı not aramada ele geçirildi.

Yargılanması sürdürülen Somuncuoğlu'nun 21.8.1981 tarihinde avukatı Mehmet Eke'ye verdiği not bir arama sonucu ele geçirilmiş ve Hicabi Koçyiğit'in iddianamesine alınmış. Somuncuoğlu'nun not'a göre cevabını istediği sorulardan bazıları;

1- Noterdeki bantı koyan MİSK'li gencin adı - adresi

2- Banttaki muhbirin adı ve adresi. Şahitlik yapabilir mi?

3- ....

10- Güvercinlik komando alayında faaliyet gösteren Zeki Kaman timinin kimlerden teşekkül ettiği. MİT elemanı, adı ve diğer polisler ile Yüzbaşı Hasan Paksoy'un timi hakkında bilgi.

11- Nuri GÜRGÜR'den öğrenilecek. Güvercinlik Jandarma Komando Alayı'na götürülen kuyumcu Erdal Altınkaynak (veya bir başka milliyetçi kuyumcunun sorgulanması hakkında bilgi ve kendisinin orada Ali Yurtaslan'ı gördüğüne dair bilgi lazım...)

14- Zeki Kaman ekibi güvercinlikte çalışmaya başlayınca orada kendilerine alet olmayan bir yüzbaşıyı Mamak'a sürdürüyor. Onun yerine konuyor. Bu yüzbaşı öğrenilip bilgi alınmalı..."

YAĞMURDAN DOLUYA

AHMET ERDOĞDU

YENİ Anayasa taslağının hazırlanmasına çalışıldığı şu sıralarda Danışma Meclisinde kimi üyelerin görüşlerini bildirmeye başladıkları görülüyor. Bunların olumlusu da olumsuzu da var. İçlerinde Türk toplumunu, o yüce ulusun siyasal yapısını bağımsızlık ve özgürlükten yana olan temel çatısını bilmeden ulu orta konuşanlarda yok değil.

Geçen haftalarda sayın üyelerden birisi Anayasa Mahkemesi'nin kaldırılmasını istediği, Anayasa Mahkemesi üyelerinin protokolde Danışma Meclisi üyelerinin önlerinde yer almalarının doğru olmadığı gibi gülünç, gülünç olduğu boyutta da eğerlendirici konuşmalar yaptı.

Bir başka üyede Cumhurbaşkanının, Başkanı ve bakanları atama azletme, meclisi feshetme yetkileriyle donatılması, Cumhurbaşkanı seçilebilmek için 20 yıl kamu görevi yapmış, geçmişte bir siyasal partide üye olmamış bir kişi olması koşullarının aranması gerektiğini ileri sürmüştür. Seçimler için de siyasal partilerin vetosundan ayrı ve üst düzeyde genel bir veto kuruluşu bulunması ve bu kuruluşun Yüksek Seçim Kurulu, ya da devlet güvenlik konseyi gibi olması

Anayasa Mahkemesi devletimizin en yüksek yargı kuruluşudur. Yüce Mahkeme 1960 öncesi Türk toplumsal ve siyasal yaşamında oluşan çalkantıların kaynaklandığı ve Anayasaya aykırı yasaların göz göre göre yürürlüğe konmasının kızıştırdığı boğuşma ve sürtüşmelerin baskısı sonucu kurulmuştur. Anımsamak için şuracıkta bir örnek vereyim. O dönemde çoğunluğu elde eden bir siyasal partinin oy üstünlüğüne güvenerek kendisine seçimlerde oy vermediği için 50 yıllık Kırşehir İlini cezalandırmış ilçe yapmıştı.

Benzeri yasalar Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Bu gerçekleri bilmezden gelen sayın üye, ülkenin geçirdiğimiz çalkantılara yeniden düşmesine kucak açmak mı ister?

Sanki tepeye çıkmış uçurtma uçuruyor. Yel nereden eserse uçurtmada o yönde sallanıyor.

Anayasa Mahkemesi üyelerinin protokolde önde olmaları dünyanın her yerinde bir kuraldır. Anayasa Mahkemesi üyeleri yasama gücünün Türk Ulusu adına çıkardığı yasaların Anayasaya uygunluğunun yargısal denetimini yaparlar ve bu da demokrasimiz, hukuk devletimiz için zorunludur.

Var mı bundan daha önemli ve yüksek görev? Sayın üyenin bu konuya ilişkin görüşü duygusaldır, kıskançlığın örneğidir. ·1961 Anayasası Danıştay üyelerinin seçimini Anayasa Mahkemesine bir görev olarak vermişti. Sanıyorum bu sayın üye seçimindeki yenilgilerinin öcünü almaya kalkıştı.

Danışma Meclisinin bir sayın üyesi de Cumhurbaşkanının kişiliğinde ve görevinde kimi koşullar istemektedir. Kişisel koşul: Cumhurbaşkanının en az 20 yıl kamu görevi yapmış olmasıdır. Bu görüş, tümüyle bürokratik bir tutkunun ağır bastığı yaklaşımdır. Siyasal yaşamımızın tek partili döneminden ve o ortamın oluşturduğu bürokratik yapısından bugüne gelen tortusudur bu.

Oysa Türk ulusu bu düzeni 1946 ile 1950 arası toplumsal kaynaşmalar sonucu tarihe gömdü.

Bu 20 yıllık ölçünün kaynağı nedir? Neden 4 yıl değil, neden 5 yıl değil de 20 yıl?

Görülüyor ki sayın üye bürokratlığın dünyada benzeri görülmemiş boyutlara ulaşmasına çalışıyor. Bu görüşün, çok değerli ve yurduna çeşitli dallarda hizmet etmişte kamu görevi yapmamış bir kişinin Cumhurbaşkanı olamayacağı sonucunu doğuracağını ve bunun da hukuk devleti ve demokrasi ilkelerine nasıl *"yanpiri"* düştüğünü sayın konuşmacı düşünebildi mi?

Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu'nu atamalı ve yeri gelince de onları görevlerinden kurumuş bir ağaç yaprağı gibi fırlatıp atmalı, gerektiğinde de meclisi dağıtmalı imiş.

Ne *"parlak düşünce"* bunlar?

Bu denli aşırı başkanlık düzeni Türkiye'yi nereye götürür sayın üye biliyor musunuz?

Diktaya, diktatörlüğe...

Oysa biz demokratik tüze devleti kurmaya çalışıyorduk, tüzenin üstünlüğünü yönetimde ve yürütmede etkin kılmaya uğraşıyorduk.

O zaman geriye yapılacak bir iş kalıyor. Sayın konuşmacının oturduğu salonun karşı duvarındaki (Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur) yazısını oradan indirelim gitsin. Bu sayın üye bir yandan Başbakanı ve tüm bakanları görevlerinden Cumhurbaşkanına *"attırırken"* öte yandan da Adalet, İçişleri ve Milli Eğitim Bakanları'nın da bağımsız olmalarını istiyor. Peki bu kavram Bakanlar Kurulu'nun Tüzesel (hukuki) yapısına ve hele ortaklaşa sorumluluk tabanına ayak uydurabilir mi? Sırası geldi söylemek gerek. *"Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu?*

Cumhurbaşkanının bir partiye üye olmaması koşulu da toplumun siyasal örgütlenme dokusunun bürokrasi kör iğnesiyle delinmeye uğraşılmasıdır bu. Bir yerde demokrasi olacak, siyasal partiler kurulacak, toplumun çeşitli tabanında türlü siyasal görüşler oluşacak ve Cumhurbaşkanı da bu görüş ve düşünüşlerin dışında birisi olacak. Siyasanın yabancısı bir kişi tepeden inme olarak devletin başına geçecek Demokrasi bir anlamda yönetilenlerin kendi yöneticilerini dürüst, serbest ve özgürlükçü seçim yoluyla seçebilmeleri düzenidir. Bu nedenle siyasal partiler ister iktidarda ister muhalefette olsunlar demokrasinin vaz geçilmez öğeleri temelleridir. Sayın üye seçimler nedeniyle siyasal partiler üstüne bir Veto Kuruluşunu oturtmak istiyor. Bu kuruluş tıpkı Yüksek Seçim Kurulu ya da Devlet Güvenlik Konseyi biçiminde veya kendileri olmalı imiş. Devlet Güvenlik Konseyi diye tanımlanan kurul, 1961 Anayasasının III. maddesindeki Milli Güvenlik Kurulu olsa gerek. Eğer buysa bu kurul, ulusal güvenlik ile ilgili kararların alınmasında ve eşgüdüm sağlanmasında gerekli temel görüşleri Bakanlar Kuruluna önerir ve sürekli bir kurul değil geçicidir.

Oysa sayın üyenin sürekli olarak çalışmasını istediği bu kurul, siyasal partilerin milletvekili, senatör aday listelerinden tutun da, tüm seçim işlevlerini avcunun içinde tutmalı partileri gerektiğinde dilediğince oynatmalıdır. Bu veto kuruluşu ile demokrasi düzeni bağımsız siyasal partiler ve serbest seçim ilkesi tıkır tıkır işleyecek, yürüyecek!

Biz demokrasi ve tüze (hukuk) devleti ve tüzenin üstünlüğü ilkelerinin çağdaş anlamda yerleşmesi için çırpınıyoruz, parlak düşünceliler de bu işin ayrıntılarını ve özelliğini kavramadan çağdışı bir rejimin ayak izlerinde yürümeğe çalışıyorlar. Yağmurdan kaçarken doluya tutulmak diye buna derler işte!... ●

DÜNYA BANKASININ YENİ TUTUMU

- Başkanının değişmesinden sonra Dünya Bankası'nın tutumundan temel bir değişiklik olacağa ben:
- Bankanın yeni Başkanı, *"Ama once bankacıyız"* diyen bir tutum içinde, çok kutuplu bir dünya yaklaşımı ile bir tür "böl ve sömür" stratejisi izlemeyi amaçlar gözüküyor. Ayrıca, uluslararası yeni ekonomik düzen girişimini de emekleme çağında boğma eğiliminde.
- Bu anlayışa, plan yapma ödevinin devredilmesi, yalnız ekonomik açıdan değil, sosyal ve siyasal bakımdan da, Türk ulusunun özlemleri açısından da ters düşer.

DÜNYA Bankası'na onüç yıl başkan olarak hizmet veren Mc Namara'nın görevini 1 Temmuz 1981'de A. W. Clausen'e bırakmasından sonra Bankanın tutumunde temelinden değişiklik olacağı anlaşılıyor.

Uluslararası resmi bir yardım kuruluşu olarak Dünya Bankası, Mc Namara'nın başkanlık ettiği dönemde, ekonomik sorunlarla sosyal sorunları bir bütün olarak gören bir geniş kapsamlı gelişme kavramı benimsemiş ve bankacılık işlevinin ötesinde bir yaklaşımla ülkelerin gelişmesine katkıda bulunmağa başlamıştı. Nitekim başlangıçta, yalnız *karayolu, demiryolu, liman, iletişim, enerji tesisleri gibi temel alt-yapı projelerinin finansmanına katkıda bulunmakla yetinen Dünya Bankası*, daha sonra, gelişme sürecindeki ülkelerde yoksul halk kesimlerini daha verimli kılacak, onları gelişme süreciyle bütünleştirecek ve bu yoksul halk kesimlerinin yaşam düzeylerinin yükselmesine doğrudan katkıda bulunacak bir gelişme stratejisi izlemeğe başlamıştı.

AMA ÖNCE BANKACIYIZ GİBİ TERS BİR TUTUM

Bu yaklaşımı ile *Banka, Uluslararası Para Fonu (IMF)* ve *Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)* gibi, ekonomik ve mali konulara daha fazla ağırlık veren, gelişme sürecinin sosyal ve siyasal boyutlarını görmezlikten gelen öteki uluslararası kuruluşların katı tutumlarını da bir ölçüde yumuşatabiliyordu.

Öteki uluslararası resmi kuruluşlar sosyal ve siyasal sorunları ucun ucun dikkate almağa başlamışken, Dünya Bankası'nın tutumunda tam anlamıyla bir geriye gidiş anlamı taşıyan bir değişiklik olması, gelişme sürecindeki ülkeler için gerçekten düşündürücüdür. Dünya Bankası yeni Başkanının, Japonya'nın Başkenti Tokyo'da 13 Şubat 1982 günü yaptığı konuşmada, *'Doğaldır ki Dünya Bankası bir bankadır... Dünya Bankası 1980'li yıllarda ihtiyatlı ve muhafazakar olmağa devam etmelidir...''* sözleriyle açıkladığı bu ters yaklaşım, uluslararası özel bankacılık sisteminin bir *''uluslararası mali polislik''* işlevi yüklemek istediği IMF'nun tutumunu yumuşatma eğilimini de yavaşlatacak, hattâ önleyecek niteliktedir. O nedenle düşündürücüdür, talihsizdir.

BİR TÜR BÖL VE SÖMÜR

Dünya Bankası'nın yeni Başkanı, bu kuruluşun bankacılık anlayışının ötesinde işlevleri olduğunu yadsıdığı gibi, dünya ekonomisine, dünyada gelişme sorununa, gelişme sürecindeki ülkelere yardım konusuna ve uluslararası yeni bir ekonomik düzen kurulması girişimlerine yaklaşılırken benimsenmiş olan *"iki kutuplu dünya kavramı"*'nı da, yani dünyayı, gelişme sürecindeki ülkelerin oluşturduğu *"Güney"* ile sınaileşmiş ülkelerden oluşan *"Kuzey"* diye ikiye ayıran kavramı da yadsıyor.

Oysa *"iki kutuplu kavram"*'ın gerçekçi bir yanı vardı. *"Gelişmeyi"* bir bütün olarak gördüğü için, yoksul az gelişmişlerle zengin az gelişmişleri aynı kategoride görüyordu. Bu yaklaşım ile de gelişme sürecindeki ülkelerin zenginiyle yoksulunu dayanışmaya, yardımlaşmaya, işbirliğine, kader birliği bilincine özendirmiş oluyordu. Bu yönde anlamlı gelişmeler yok değildir. Örneğin, Dünya Bankası yeni Başkanının ayrı bir kutup olarak saydığı petrol dışsatımcısı islam ülkeleriyle öteki az gelişmiş islam ülkeleri arasında bu tür bir dayanışma, işbirliği ve yardım anlayışı doğmuştu ve gelişiyordu.

Başkanın yeni yaklaşımı, filizlen meğe başlayan bu dayanışmayı dinamitleyebilir. Esasen Başkanın, dünyayı sekiz kutuplu olarak gören yeni yaklaşımı, bu dayanışmayı yıkıp, onun yerine *"böl ve sömür"* stratejisini koyacağa benzer.

ULUSLARARASI YENİ EKONOMİK DÜZEN GİRİŞİMİNİ BOĞMA EĞİLİMİ

Bay Clausen, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün desteklediği *"Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen"* girişimini de daha emekleme çağında boğmayı amaçlar gözüküyor.

O arada, Brandt Komisyonu Raporundan da, adını açıkça anmamakla birlikte, konuşmasında, hafife alıcı, alaylı bir biçimde söz ediyor.

Söz konusu rapor, gelişmiş sanayi ülkeleriyle az gelişmiş ya da gelişme sürecindeki ülkeler arasında tek yanlı yardıma değil, karşılıklı çıkar bağlarını vurgulayan bir yaklaşımı benimsemiş olduğu halde, Dünya Bankası'nın yeni Başkanı bu tür tüm çalışmaları, sanki tek yanlı yardım öngörün ve gerçekçi olmayan önerilermiş gibi damgalayıp, alaylı bir ifadeyle çöp sepetine atıyor. Hattâ bunları, *"Robin Hood"*luk gibi, yani, zenginden zorla alıp yoksullara dağıtmak gibi tanımlayacak kadar da gayrı ciddi benzetmeler yapıyor.

Bu durumda, Dünya Bankası'nın Türkiye'ye plan yapmağa talip olduğu yolunda basında bir süre önce yer alan ve Arayış'ın da üzerinde durduğu haberler daha da önem kazanmış bulunuyor. Ekonomik, sosyal ve politik yanlarıyla gelişmeyi bir bütün olarak kabul eden çağdaş bir yaklaşımdan uzaklaşıyor gözüken, gelişme gibi her şeyden önce insancıl bir soruna salt bankacılık gözüyle bakan, hakça bir uluslararası ekonomik düzen kurulması yolundaki girişimlerle adeta alay eden bir kuruluşa, Devlete Anayasa ile verilmiş bir ödevi, kalkınma planları hazırlamak ödevini devretmek, yalnız ekonomik bakımdan değil, sosyal ve siyasal bakımdan da, Türk ulusunun gelişme anlayışı ve özlemleri açısından da ters düşer. ●

BAYINDIRLIK BAKANI'NIN AÇIKLAMASI

Arayış Dergisi'nin 12 Eylül 1981 tarihli 30'ncu sayısından "Olayların Yorumu" bölümünde yayınlanan 'Neden Uluslararası ihale?" başlıklı yazımız nedeniyle Sayın Tahsin Önalp bir açıklama gönderdi. Bayındırlık Bakanı Sayın Önalp'ın 3.2.1982 tarihli açıklamasını yayınlıyoruz.

DERGİNİZİN 12 Eylül 1981 günlü sayısında yer alan *'Neden Uluslararası İhale"* ve *"Karayolu üst yapılarının bozulma nedenleri"* başlıklı yazılarınız tetkik ettirildi.

Ülkemizde demiryolu ve deniz ulaşımına maddi imkansızlıklardan ötürü yeterince ve zamanında gereken önemin verilememesi sebebiyle taşımacılıktaki ağırlığın büyük ölçüde karayollarına kaydığı, böylece ulaşım sistemleri arasında dengesizlikler oluştuğu bilinen bir gerçektir. Böyle bir yapının sonucu olarak, projelendirme döneminde daha düşük trafik hacimleri ve bugünküne göre daha düşük ağır taşıt oranı dikkate alınarak inşa edilmiş olan, mevcut karayolu ağı, aşırı ve yoğun bir yük ile karşı karşıya kalmıştır. Buna bağlı olarak, oldukça pahalı bir yatırım olan karayolu yapım, bakım ve onarım hizmetleri için gereken kaynak talebi de gittikçe artan bir nitelik kazanmış bulunmaktadır.

Karayolu yatırım talepleri ile mevcut kaynaklar arasında Ülkemizin gerçeklerine uygun bir denge tesis edilmiş olmakla birlikte, son yıllarda görülen enerji krizi ve ekonomik darboğazların sonucu olarak inşaat sektöründe ortaya çıkan maliyetler ve yüksek enflasyon oranları, diğer ülkeler gibi, ülkemizi de yeni karayolu yapımından çok, giderek artan ağır yükler altında kalan mevcut altyapıyı korumayı amaçlayan takviye ve bakım önlemlerini ön plana almaya zorlamaktadır.

Bilindiği gibi karayolu yatırımlarının bir kısmı Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından emaneten yapılmakla birlikte, büyük bir bölümü müteahhit eliyle gerçekleştirilmektedir.

●

Standart dingil ağırlığı limitlerinin yükseltilmesi ise, temelde, taşımacılık birim maliyetini düşürecek ekonomik bir karardır. Bugüne kadar Karayolları Trafik Tüzüğünün ilgili maddesinin *66. maddede)* değiştirilmesi için 1966 ve 1977 yıllarında girişimlerde bulunulmuş ise de, bunun gerçekleştirilmesi sağlanamamıştı. 5.5.1980 gün ve 8/802 sayılı, 17 12.1980 gün ve 8/2046 sayılı Trafik Tüzüğü Tadili ile karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde yürütülen transit taşımacılıkta diğer Ülkelerce uygulanan standartlara uyum sağlanmış olmaktadır. Esasen turistik amaçla otobüs işletmeciliğinde 10 ve 16 ton dingil yüklerine müsaade ederek havalandırma sisteminin ilavesine imkan sağlayan 5.5.1980 gün ve 8/802 sayılı karar, 17.12.1980 gün ve 8/2046 sayılı Tüzük Değişikliği Kararı ile tüm ağır taşıtlara teşmil edilerek dingil yükü limitleri batı Ülkelerinde uygulanan asgari düzeye, yani 10 ve 16 ton'a yükseltilmiş; böylece TIR araçlarının yanı sıra kendi araçlarımıza da aynı haklar tanınmış ve Türkiye'de de ağır vasıta imali ve bunların ihracı imkan dahiline sokulmuştur.

Toplam yük taşımacılığının % 63'ünün ve yolcu taşımacılığının % 93'ünün karayollarından yapıldığı ülkemiz yollarının yüklenme ve dolayısıyla dayanma bakımından bir hayli zorlanmakta olması tabiidir. Ülkemizin sosyo - ekonomik gelişmesi paralelinde, çeşitli bölgeler arasındaki taşımacılığın, mevcut sistem içinde, büyük ölçüde ancak karayollarından yapılabilmesi sonucunda, taşıtlar devamlı olarak daha fazla yükleme eğilimine girmişler ve yakın zamana kadar tek dengilde 8 ton, tandem dingilde ise 14.5 ton olan kanuni dingil yükü limitlerinin üzerine çıkmışlardır. Yazıda bahis konusu edilen *"Dingil yükleri ile İlgili Rapor"*un hazırlandığı 1975 yılında yapılmış olan bir etüde göre, 8 ton dingil yükü limitini aşan dingillerin oranı o tarihte % 21'i bulmaktadır. 1975 yılından bu yana geçen zaman içinde komşu Ülkelerle gelişen münasebetler ve çok ağır transit taşımacılığının Ülkemiz yollarını kullanması sonucunda bu oran daha bir hayli yükselmiştir. Şu anda bütün komşu Ülkelerde ve bu Ülkelere taşımacılık yapan Avrupa ülkelerinde maksimum dingil yükü olarak tek dingilde 10 ton ve daha üzerine çıkılmış durumdadır. (Bulgaristan 10^t, Yunanistan 10^t, Suriye 12^t, İran 13^t, Irak 11^t, Suudi Arabistan 10^t, Fransa 13^t, Almanya 10^t, Belçika 13^t, Avusturya 10^t, Yugoslavya 10^t)

Bir karayolu üst yapısı veya köprüsüne gelen yüklerin belli bir oranda artırılmasının, bahis konusu yapıyı bir miktar daha fazla zorlayacağı ve üst yapı malzemelerinin (*kaplama, temel ve alt temel)* özelliklerinden dolayı ömrünü birmiktar azaltacağı tabiidir. Ancak, 1975 yılında hazırlanmış bulunan raporda da açıkça belirtildiği gibi, mevcut üst yapı projelendirme metodunda, dingil yüklerinin 8 ton'un üzerinde % 16 ve 10 ton'un üzerine de % 6.8 oranında çıkabileceği tahmin edilerek projelendirme yapılmaktadır. Dolayısıyla dingil yükü limitini 10 tona çıkarmak, sadece mevcut durumu kanuni hale getirmek olmuştur. Konunun üzerinde asıl durulması gereken yönü ise, bundan böyle yollarımızdan geçen taşıtların tek dingil yüklerinin 10 ton'un üzerine çıkmasının önlenebilmesidir. Bu sağlanabildiği takdirde, yollarımızda dingil yükü limiti 8 ton iken mevcut olan yükleme, dingil yükü limiti 10 ton'a çıktığı zaman değişmemiş olacaktır.

Dingil yüklerinin artışının üst yapılara verdiği zarar, üs'lü bir fonksiyonla ifade edilmekte olup, (Dingil yükleri oranının 4. kuvveti) 10 ton'un 8 ton'a göre zararının yaklaşık 2.5 kat olmasına karşılık, 14 ton'un 8 ton'a göre zararı 9.5 kat olmaktadır. Bu bakımdan, sadece dingil yüklerinin gözönüne alındığında 10 tonun üzerine çıkan dingil yüklerinin denetlenmesi suretiyle yollarımızın üst yapılarının dayanıklılığı ve ömrü korunabilir.

Diğer taraftan üst yapılarımızın bozulma sebepleri arasında dingil yüklerinin etkisini, faktörlerden sadece bir tanesi olarak ele almak doğru olacaktır. Bunun yanında asıl önemli konu imkanların kısıtlılığı sebebiyle gereken her yere asfalt betonu kaplama yapılamaması ve sadece sathi kaplama ile geçilmesidir. Yukarıda belirtildiği şekilde çok ağır bir tarfik yüküne maruz bulunan yollarımızın büyük bir kısmının, sathi kaplama gibi taşıyıcılığı olmayan bir kaplama türü ile üzerindeki ağır yükleri uzun bir süre taşıması beklenmektedir.

Bu hususun önemi gözönüne alınarak, son Karayolları Bölge Müdürleri Toplantısında, çift yönlü toplam trafiği 1000 taşıt / gün ve daha yukarı olan yollarda, üst yapıların asfalt betonu olarak yapılmasına çalışılması konusunda ilke kararı alınmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla,

Tahsin ÖNALP

B A K A N

KEDİ-KÖPEK VE BEBEK MAMALARI

KAMİL ERYAZAR

Geçtiğimiz Eylül ayının sonlarına doğru Samsun'a bağlı Çarşamba ilçesinde *"kedi-köpek maması"* üretecek olan bir fabrika açıldı. Özel sektör tarafından açılan fabrikanını açılış törenine pek çok kişi ve çeşitli gazetelerden bildirmenler çağrıldı. Açılıştan önce Büyük Samsun Oteli'nde yemekler, koktelyler verildi.

Üçyüz milyon liraya mal olan fabrikada yılda 20 milyon kutu kedi-köpek maması üretileceği ve bunun 15 milyonunun dış ülkelere satılacağı, fabrikada sürekli ve geçici olmak üzere ortalama 1000 işçinin çalıştırılacağı açıklandı.

Gene geçtiğimiz günlerde İstanbul'-da başka bir fabrika daha açıldı: SEK (Süt Endüstrisi Kurumu) tarafından kurulan *"bebek maması"* fabrikası...

Çarşamba'da kedi-köpek maması fabrikasını kuran şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Rahmi Menteşoğlu fabrikanın açılışında şunları söylüyor:

"Türkiye'de yıllardır sözü edilen konulardan biri de döviz darboğazıdır. Döviz darboğazını aşmak için nelerin yapılabileceği konusunda bugüne kadar çok söz söylendi. Ancak yapılanlar herkesin gözleri önünde.

Ülkemize döviz kazandırmak amacıyla yurt içinde değerlendirilmeyen artıkların, değerlendirilmesi yoluna gittik.

Ülkemizin zenginliklerini ihraç etme yerine, Türk halkının kullanmadığı ancak gıda değeri olan her türlü bitkisel ve hayvansal artıkları değerlentirmeyi amaçladık. Amacımıza yönelik olarak kurduğumuz tesislerimizde yılda 20 milyon kutu kedi ve köpek maması üreteceğiz. Bunun 15 milyon kutusunu yurt dışına satacağız. Bu konuda gerekli anlaşmalar tamamlanmak üzeredir."

Söylenenlere göre, *"aynı şirketin, yurt dışına at, eşek eti, salyangoz, kurbağa bacağı satarak sağladığı döviz, Vehbi Koç'un sağladığından çokmuş"* (Bu fabrikalarda) *".....çokluk 'kızlar, kadınlar' çalışıyor"*muş.

. . . .

Açılan bu fabrika ilk önce, ülkemize döviz kazandıracağı, içerisinde bulunduğumuz döviz darboğazının aşılmasında büyük katkıları olacağı açısından *"övgüye değer"* ulunuyor ve savunuluyor.

En son olarak, 22 Ekim 1981 günü Meksika'nın bir tatil kasabası olan Cancun'da dünyanın varsıl ve yoksul ülkelerini temsil eden 22 liderin biraraya geldiği *"Cancun Doruğu"*'nda belirtilen, ortaya çıkan verilere göre; dünyada her gün 50 bin kişinin açlıktan öldüğü, 800 milyon kişinin mutlak yoksulluk çizgisinde açlıkla boğuştuğu ve iyi besin alamayan insanların sayısının 1981'de birbuçuk milyarın üstüne çıktığı bir dönemde, *"salt döviz getirecek diye"* belirli bir azınlık sınıfa yönelik kedi-köpek maması dışsatımında bulunmak, *"hedefe ulaşmak (amaç) için her ne yol olursa olsun geçerlidir"* gibi çok saçma bir düşünceyi ortaya koyar.

Çok az sayıda olsa da, gelişmiş ülkelerin varsıllarının olduğu gibi, Türkiye'de de bazı çok varsılların *"nüfus kağıtları"* bile olan, Avrupa'dan uçakla mama getiritilen, salt mama değil, hayvan oyuncakları, çukulatalar getirtilen, bonfile ile beslenen, özel randevu ile müşteri kabul edilen kuaförleri olan, gene bu kuaförlerde traştan sonra tüylerine fön çekilen, losyon ya da parfüm, tırnaklarına oje sürülen, ön ayaklarına manikür-pedikür yapılan ve büyük otellerde aralarında güzellik yarışmaları bile düzenlenen köpekler olsa da, yine de üretilen madednin (kedi-köpek mamasının) ülkemizde tüketimi sıfırdır...

Geçtiğimiz yıl 17 Ekim 1981 günü, *FAO* tarafından *"Dünya Gıda Günü"* olarak tüm dünya ülkeleriyle birlikte Türkiye'de de kutlandı.

"Bir yanda "Gıda Günü" kutlanırken, bir yanda da her yıl bin çocuktan 150'sinin beslenme yetersizliğinden öldüğü açıklandı. Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Doç. Dr. Hatipoğlu bu açıklamayı yaparken, protein eksikliğinin "Zihinsel kapasitenin sürekli düşmesine neden olduğun"da vurguladı. Hatipoğlu, Türkiye'de dahil tüm ülkelerde insanların giderek "gazoz içmeye alıştırıldığını öne sürerek, yılda 25 milyar liralık gazoz tüketildiğini söyledi. Bu açaklamaları yapan uzmana göre, Türkiye'deki besin ve beslenme açığı da dikkate değerdi. Hatipoğlu, "Türkiye'de insan başına 18 kilo et düşerken, dünyada son sıralarda yer alıyoruz. Süt, gazozdan, çaydan, sudan ucuza satılıyor. Bu yüzden süt üretimi durma noktasına gelmiştir, hayvancılık gerilemektedir. Koşullar buyken, Dünya Gıda Günü'nde *(Kendi kendine yeten yedi ülkeden biriyiz)* diye sloganlar atıyoruz. Bugün Türkiye'de beslenme yetersizliği ve besin açığı vardır. Tek yanlı tahılla beslenme söz konusudur. Midelerimiz protein içermeyen besinlerle dolmaktadır" *diye sözlerini noktaladı"*

Sayın Doç. Dr. Hatipoğlu'nunda belirttiği gibi, *"Dünyada kendi kendine yeten yedi ülkeden biriyiz"* sloganları atarken, diğer yandan ise, yurdumuz toprakları çok verimli ve bir tahıl ambarı olmasına karşın yurtdışından buğday dışalımı yapıyoruz!..

Toprak Mahsülleri Ofisi'nin dışalım buğday bağlantıları 510 bin tonu bulurken, bu dışalım döviz bütçesimez yaklaşık 80 milyon dolarlık bir yük getiriyor ve dışalımı yapılan buğdayın satış ederi 20 lira olarak saptanıyor.

Çarşamba'da kurulan kedi-köpek maması fabrikası, ikinci olarak *(Sürekli ve geçici olmak üzere yaklaşık bin işçi çalıştıracağı için!...)* bir ölçüde de olsa işsizlik sorunun çözümüne katkıda bulunacağı için savunuluyor.

Evet, bugün Türkiye'de işsizlik sorunu akıl almaz derecede büyük boyutlara ulaşmıştır. Bu yıl yapılan istatistiklere göre işsiz sayısı 3 milyonu bulmuştur ve bunlardan 2 milyon kişi iş aramaktan umudunu kesmiştir ve bunların ne yaptıklarını da kimse bil- →

memektedir. Bu işsizlerin büyük bir bölümünü de gençler oluşturmaktadır.

Bu derece büyük boyutlara ulaşan işsizliğin (sürekli ve geçici olarak ortalama bin kişinin çalışacağı) fabrikalarla, küçük yatırımlarla çözülemiyeceği ortadır. —Ki çalışanların çoğu, daha ucuz iş gücü olduğundan kızlar, kadınlarmış. Bu küçük fabrikalar, yatırımlar bu konuda devenin yanında pire kalır ve işin içinde "Dimyat'taki pirinci giderken, evdeki buğdaydan da olmak" vardır..

Gelelim SEK tarafından İstanbul'da kurulan "bebek maması fabrikası"na. Bugün, bebek mamalarının yararlı mı, zararlı mı oldukları uzmanlar tarafından sürekli tartışılmaktadır. Ekonomimizin oldukça güç bir durumda olduğu, işsizliğin ve enflasyonun büyük boyutlara ulaştığı böyle bir dönemde, *"ana sütünün yerini hiçbir besin maddesinin dolduramayacağı tıp uzmanlarınca sürekli olarak açıklanan bir gerçekken"*, sayısı azımsanamayacak pek çok bebeğin henüz ana karnında veya doğduktan kısa bir süre sonra, bakımsızlık ve ilgisizlikten öldüğü bu dönemde, büyük paralar yatırılarak böyle basit bir mama fabrikası açmak pek akıllıca bir iş olmasa gerek.

Bugün, oldukça geri kalmış kırsal bölgelerimizdeki yurttaşlarımızın çoğunun bebek mamalarından haberleri bile yoktur. Haberleri olanların ise, ederleri çok yüksek olan bu maddeleri alacak maddi olanakları yoktur..

Öte yandan, Türkiye'de süt üretiminin ve hayvancılığın her geçen gün gerilediği, hatta süt üretiminin durma noktasına geldiği de bir gerçektir..

Döviz darboğazının aşılmasını, işsizlik sorununa çözüm getirilmesini, ekonomimizin biran önce düzlüğe çıkmasını hepimiz istiyoruz, ancak böyle basit, gereksiz küçük yatırımlarla değil. Örneğin, açılan kedi-köpek maması fabrikası, ülkemize döviz geliri getirmekten daha çok, köpeklerine Avrupa'dan uçakla mama, oyuncak, çukulata getirenlerin yurtdışına ödedikleri dövizleri karşılayabilir!.. Yatırımları hızlandırmaya ve sanayiinin hızını artırmaya yer olmayan *"sıkı para politikası"*nda açılabilecek fabrikalar bunlar olsa gerek.

Döviz darboğazını aşabilmemizin, işsizliği önleyebilmemizin tek seçeneği, gerçekçi, akılcı yatırımları hızlandırmak ve sanayiinin gelişme hızını artırmaktır.

ABD'DE YOKSULLUK YENİDEN KEŞFEDİLİYOR

ABD'nin ciddi ve tanınmış yayın organlarından International Herald Tribune 22 Ocak 1982 günlü sayısında, *"Birleşik Devletlerde yoksulluğun yeniden keşfi"* başlığı altında, bu ülkede biryandan zenginler daha da zenginleşirken, bir yandan da yoksulların daha da yoksullaştığı ve yoksulluğun yeniden keşfedildiği bildiriliyor. Habere göre, Birleşik Devletler Sayım Bürosu, İkinci Dünya Savaşı sonrası döneminin en geniş gerçek gelir gerilemesini ve 1960'lı yılların başlarında istatistik derlemeğe başladığından bu yana en hızlı yoksulluk artışını keşfetmiş bulunuyor.

ABD Reagen döneminde yoksulluğu yeniden keşfediyor.

Gazetenin yine aynı sayısında bir başka yazıda, yazar geçenlerde bir gazetede fiyatı 160 bin dolar olan bir saatın reklamının yapıldığına işaret ettikten sonra, ülkede kutusu 39 sente satılan köpek mamaları ile beslenmek zorunda kalan insanların sayısının hergün biraz daha arttığını bildiriyor. Yazar, *"Açıkçası, binlerce insan köpek maması yemek zorunda iken, altı ya da yedi kişinin birkaç saat için bir milyon dolar ödeyeceğini düşünmek, bana cehennem korkusu yaşatıyor"* diyor.

24 Ocak kararlarına benzer kararların Reaganomics adı altında uygulanmakta olduğu ABD'de, bu ülkenin en ciddi gazetesine göre yoksul halkın durumu böyle. Aslında böyle olması da doğal. Çünkü Reaganomics, tıpkı 24 Ocak kararları gibi, yüksek faiz-sıkı para para, serbest piyasa politikaları ile toplam istemi denetim altına almayı amaçlıyor. Zaten gelir dağılımının bozuk olduğu bu ülkede, söz konusu politikalar sürmekte olan enflasyonla birlikte gelir dağılımını yoksul, dar gelirli toplum kesimleri aleyhine daha da bozuyor. Hem de öylesine bozuyor ki, yoksul halk artık kedi-köpek maması ile beslenmek zorunda kalabiliyor.

Yüksek faiz politikası, yatırımları duralattığından, ABD'de işsizlik de şimdi büyük boyutlara varmış bulunuyor. Eldeki son verilere göre 10 milyon insan, ABD'de işsizlikten kıvranıyor. Aslında, yüksek faizlerden, yatırımların duralamasından, yalnız iş bekleyenler değil, iş çevreleri, sanayiciler de kıvranıyor.

Reaganomics'in bir ayağını, da kamu harcamalarında kısıntı yapmak, özellikle sosyal transferleri azaltmak oluşturuyor. Bu amaçla, Reagan yönetimi, vergi oranlarında indirim yaparken, bir yandan da kamu hizmetlerinde, sosyal transferlerde kısıntı yapmak yolunu tutmuş bulunuyor. Geçtiğimiz yıl yapılan vergi indirimlerinden yüksek gelir grupları büyük yararlar sağlarken, düşük gelir grubundakiler bundan hemen hemen hiç yararlanmamış durumdalar. Üstelik vergi indirimleri nedeniyle azalan vergi gelirleri karşısında sosyal transferlerde kısıntı yapılması yüzünden, düşük gelirli gruplar, bu transferlerden, kimi kamu hizmetlerinden de yoksun kalmış bulunuyorlar. O nedenle, ABD'de birçok düşünür, vergi oranlarında yapılan indirimi, *"yoksulların varsılların vergilerini ödemesi"* biçiminde tanımlıyor . . . . .

Adı geçen gazete, zenginlerin, onların çöp tenekelerini karıştırarak yiyecek bir şeyler arayan yoksullara çok sinirlendiklerini, bunu önlemek için çöp tenekelerini zehirlemeyi bile düşündüklerini çarpıcı bir biçimde belirttikten sonra, yoksulluk karşısındaki bu ilgisizliğin sosyal düzeni tehlikeye soktuğunu vurguluyor ve şunları ekliyor: *"Birçok insan, yoksullaşmakta olan azınlığa karşı çoğunluğun böylesine ilgisiz olduğu bir toplumun içinde yaşamak hoşlanacakları bir toplum olmadığına ve servet arasındaki ayrımların bu denli büyük olmasının, demokrasiden sapma oluşturduğuna inanıyor"*.

KÖY-KOOP TASFİYE EDİLMEK İSTENİYOR

KÖY — KOOP, 2 Milyon 500 bin üretici köylüyü çatısı altında toplayan bir kuruluş.

2500 köy düzeyinde kooperatifi ve 59 bağlı birliği var.

Öte yandan 375 milyon üyesi bulunan ve dünya ülkelerinden 67'sinin üye olduğu Dünya Kooperatifler Birliği (ICA)'nın da üyesi.

1971 yılında kurulmuş olmasına karşın çok kısa bir süre sonra, hemen 1976 yılında köylere ucuz ve bol traktör, tarım araç ve gereçleri ile değişik tarım girdileri sağlamış. Aynı yıllarda da, tarım girdileri ile ilgili sanayi oluşturabilmek amacıyla, Kooperatifler Bankası'na dönüştürmek amacıyla Bağcılar Bankası'nı almak üzere proje çalışmalarına başlamış.

Köy - Koop'un, Bağcılar Bankası'ndan koparılışının hikayesi bir başka yazı konusu elbet. Bazı ''Hacı''ların, Türk vatandaşlığından çıkartılan kişilerin Bağ - Bank üzerindeki oyunlarını bir başka haftaya bırakarak Köy Koop'un bugünkü sorunlarını açalım önce.

59 Birlik Başkanı Adına Ankara'ya gelip, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı, Başbakan ve Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine yazılı başvuruda bulunan Of Sulaklı Çay Birliği Başkanı Tahsin Sarıaloğlu, Diyarbakır Birlik Başkanı Hasan Zengin, Balıkesir Birlik Başkanı Azım Ersoy, Tokat Birlik Temsilcisi Necmi Yurtalan, Denizli Birlik Başkanı Mehmet Diri, Manisa Birlik Başkanı Mustafa Pala, Diyarbakır Birlik Temsilcisi Abdullah Demirkapı, Yozgat Birlik Temsilcisi Hadi İlbaş şunları söylüyorlar:

GENEL KURULUMUZ ENGELLENMESİN

''Köy - Koop'ta uzun süredir yaşanan yönetim bunalımının aşılması gerekmektedir. Köy-Koop Birlikleri olarak yönetim sorununu kendi demokratik yapımız içinde çözmek üzere yaptığımız her girişim sonuçsuz kaldı. Buda Köy - Koop'un sorunlarını daha da derinleştirmektedir. Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı Kooperatifçiliğin gelişmesi yönünde çaba harcaması gerekirken kooperatifçiliğin sorunlarını derinleştirmek istercesine iki kezdir genel kurul yapmamızı değişik gerekçelerle önlemiş bulunmaktadır. Son olarak 19-20 Aralık'ta yapılması istenen Genel Kurulumuza herhangi bir itirazda bulunulmamışken ve bu konuda Sıkıyönetim Komutanlığından gerekli izin alınmışken, yeterli çoğunluk sağlanamaması sonucu 6- 7 Şubat 1982 gününe bırakılan Genel Kurulu bu tarihten ancak birkaç gün önce *'Köy - Koop'un mal varlıkları borçlarını karşılayamaz durumda olduğundan tasfiyesi cihetine gidileceği''* gerekçesi ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı aracılığı ile Genel Kurulun yapılması önlenmiştir.

Genel Kurulun engellenmesi, kooperatifçiliğin gelişmesi için yanlış anlamalara neden olacak ve kooperatifçiliğin gelişmesini olumsuz yönde etkileyecektir. Genel Kurulun engellenmesi ve öne sürülen gerekçe her türlü yasal dayanaktan yoksundur.

Şöyle ki:

1. Tasfiyeye Mahkeme karar verir. Böyle bir kararı verebilmek için tarafları dinler, durumu inceler ve tasfiyesi istenilen kuruluşa durumunu düzeltmesi için bir süre verir. Bu süre enaz bir yıldır. Eğer kuruluş verilen süre içinde durumunu düzeltmezse bir tasviye heyeti kurularak tasfiyeye başlanılır.

KÖY-KOOP BİRLİK BAŞKANLARI

Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği, Başbakan ve Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı'na 59 Birlik Başkanı adına yazılı başvuruda bulunan KÖY — KOOP yetkilileri dergimizi de ziyaret ettiler. Ulusal ekonomi - kooperatifçilik ve toprak reformu konusunda görüşlerini açıklayan Birlik Başkanları özetle şunları söylediler.

'Kooperatifçilik alanında yapılması gereken düzenlemeler şöyle sıralanabilir:

1- Ülkemizde kooperatifçilik alanında süregelen kargaşa sona erdirilmeli, kooperatiflerle ilgili, hiç olmazsa tarımsal amaçla kooperatiflerle ilgili konular tek bir Kooperatifler Yasasında düzenlenmelidir.

2- Yeni yasa ve yeni yaklaşım kırsal alanda ''Tek tip, çok amaçlı'' kooperatifçiliği temel almalı, çeşitli türlerdeki kooperatifler eşörnek bir yapıya kavuşturularak kooperatif örgütünün köylerde ekonomik yaşamın bütün bölümlerinde etkinlik kazanması sağlanmalıdır.

Böylece dar kapsamlı hizmet kooperatifçiliğinden, geniş kapsamlı üretim kooperatifçiliğine geçiş süreci hızlandırılmalıdır.

3- Kooperatif kuruluşları mali açıdan desteklemek için yıllardır sözü edilen ama bir türlü gerçekleştirilmeyen Kooperatifler Bankası artık bir anönce kurulmalıdır.

4- Türk Köylüsünün ulusal düzeyde gerçekleştirdiği tek yaygın örgütlenme olan - Köy - Koop son yıllarda içine girdiği yönetim bunalımından ve ekonomik darboğazdan kurtulabilmek için uğraş vermektedir.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik darboğaz Köy Koop'un sorunlarını daha da ağırlaştırmaktadır. Ancak içinde bulunduğumuz ekonomik darboğazdan kurtulmak için, devletin yardımcı bir tutum içinde olması, en azından mali kriz içinde bulunan özel kuruluşlara gösterdiği ilgi kadar ilgi göstermesi gerekir.

Unutulmamalıdır ki, Köy Koop Hareketi birkaç kişinin değil milyonlarca üreticinin

2. Köy - Koop üç - beş ortaklı bir şirket değildir. 2,5 milyon üretici köylüyü temsil eden bir üst kuruluştur. Bir şirket kapatılır gibi bu denli büyük bir kuruluş kolayca kapatılamaz.

KÖY – KOOP'UN BORÇLARI ABARTILIYOR

Ekonomik çöküntü içine girmiş özel şirketlerin sorunlarına devletçe çözümler aranırken, Köy - Koop'un borçları abartılarak tasfiye edilmek istenmesi Tarımsal Kooperatifçilik hareketinde büyük yaralar açarken kooperatifçiliği enaz yirmi yıl geriye götürür. Buna da hiç kimsenin hakkı yoktur. Bugün ülkemizde çalışmalarını başarıyla yürüterek ülke kalkınmasına katkıda bulunan yüzlerce kooperatif vardır. Umutlarını kendi kurdukları devletin destek olduğu kooperatiflerine bağlayan yüzbinlerce üretici köylü vardır. Köy - Koop'un tasfiyesinin istenmesi bu çalışan kooperatifleri de olumsuz yönde etkiler.

KÖYİŞLERİ VE KOOPERATİFLER BAKANLIĞI'NIN YAKLAŞIMI ZARAR VERİCİDİR

Türkiye'de kooperatifçiliği gelişmiş ülkelerin düzeyine çıkarma çabası içinde devletle köylümüzün el ele vermesi gerekirken, devlet bütçesinden milyarlarca lire ayrılarak köylerdeki kooperatiflerimize yatırımlar yaptırılmışken, daha yeni kabul edilen bütçeye kooperatiflerin yapacağı yatırımlar için ödenek konulmuşken kooperatifçiliği geliştirmekle görevli bir bakanlığın kooperatifçiliğin gelişmesini olumsuz yönde etkileyecek bir politika izlemesi son derece şaşırtıcı ve ülkemiz için yarardan çok zarar getiricidir."

Bu görüşlerle yetkililere başvuran Köy - Koop Birlik Başkanları ayrıntılı bilgi vermeye hazır olduklarını belirterek, Genel Kurullarına izin verilmesini istediler. ●

DERGİMİZİ ZİYARET ETTİLER

çıkarlarını gözeten toplumsal bir harekettir. Bu hareketin içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan kurtulmasına yardımcı olmak "sosyal devlet" olmanın getirdiği bir zorunluluktur.

TOPRAK REFORMU VE KOOPERATİFÇİLİK

Son zamanlarda basına yansıyan haberlere göre Milli Güvenlik Konseyi'nin, ülkemizde yıllardır savsaklanan ve yozlaştırılan Toprak Reformu sorunu üzerine eğildiği anlaşılmaktadır. Bu olumlu bir gelişmedir.

Ülkemizdeki toprak dağılımının dengesizliği hepimizin bildiği açık bir gerçektir. Hele, 750 kadar köyün hâlâ kişi aile veya sülale mülkiyetinde olduğu anımsanırsa durumun vahameti daha iyi anlaşılır.

Ülkemizin özellikle Doğu Bölgesinde görülen bu ilkel feodal yapı her t[illegible] bölücü ve gerici akımı besleyen ana kaynaktır.

Ülkemizde yapılacak toprak reformunun üretkenliği artırıcı bir niteliği olması gerekir. Bu nedenle toprak reformunda kooperatifçilikten etkin biçimde yararlanılmalıdır.

Kamulaştırılan toprakların verimsizliğe mahkum küçük parçalar biçiminde topraksız ve az topraklı köylüye dağıtılması akılcı bir yöntem değildir.

Bunun yerine kamulaştırılan topraklar üreticilerin birleştiği kooperatiflere devredilmeli ve onlar aracılığıyla işletilmelidir. Bir anlamda "toplu özel mülkiyet" olan kooperatif mülkiyet altında yapılacak büyük işletmecilik ekonomik açıdan verimlilik için en uygun ölçek büyüklüğü sağlayacaktır.

Ülkemizde etkin ve gerçekçi bir Toprak Reformu artık toplumsal bir zorunluluk olduğu kadar ulusal birliğin ve yurt bütünlüğünün de ön koşullarından birisi durumuna gelmiştir. Atatürk Devriminin ve Cumhuriyetinin en amansız düşmanları olan bölücülüğün ve gericiliğin kaynağı ancak bu yolla kurutulabilir.

YAYINLAR

- **Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Af Örgütü Konferanslarında ÖLÜM CEZASI**, Birikim Yayınları, Hukuk Dizisi I, İstanbul, Ocak 1982. Toronto 1975, Stokholm 1977, İbadan 1977, İstanbul 1978: Çeşitli kuruluşların toplantılarında tartışılan ve insanlık - dışı bir ceza olarak nitelendirilen ölüm cezasıyla ilgili görüşleri içeren bir derleme

●

- **Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi / Grundlegung zur Metaphysik der Sitten**, Immanuel Kant, çev. İoanna Kuçuradi, Hacettepe Üniversitesi Felsefe Dizisi 3, çift - dilli yayım, Ocak 1982. Dizisinin üçüncü kitabı, **Pratik Aklın Eleştirisi**'nden sonra da Kant'tan yapılan ikinci çeviri. Felsefe tarihinde özgürlük ve kişi ilişkilerine getirdiği özgün bakışla önemli bir yeri olan Kant'ın bu eseriyle, onun ilgili görüşleri bir bütünlük içinde izlenebilir.

●

- **YAZKO Felsefe Yazıları**, Birinci Kitap, Ocak 1982. Türkiye'de ilk kez, çeşitli alanlarda çalışan felsefecileri biraraya getiren bir yayın organı. Ülkemizde felsefenin gelişmesi için gerekli bir ortak platformun oluşturulmasından bir adım sayılabilecek bu derleme, yayımcısı Selâhattin Hilâv'ın deneyim sahibi yönetimiyle şimdiden umut veriyor. Türkiye'de felsefe alanında söz sahibi birçok yazarı biraraya getiren derleme, ayrıca, Türkiye'de az tanınan psikanalizci - filozof Jacques Lacan üzerine yararlı bir Özel Bölüm içeriyor.

KÜLTÜR ÜZERİNE

Jülide GÜLİZAR

GEÇENLERDE bir genç çevirdi yolda beni. *"Yazılarınızı okuyorum, sorunlarımıza eğilmeye çalışıyorsunuz ama"* dedi, *"bizi bugünlere getiren kültür kargaşasına ve ahlak bunalımına hiç değinmediniz."*

Düşündüm bu sözler üzerinde Düşündüm ve araştırdım. Gerçekten de gençliğin ve hatta tüm toplumun bu kargaşa ortamına gelmesinde siyasal, ekonomik, demografik nedenlerin, sanayileşmenin, çarpık kentleşmenin, dengesiz gelir dağılımının ve işsizliğin yanısıra kültürel nedenler ve ahlak bunalımı da vardı. Kendi kendime önce kültürün ne demek olduğunu sordum. Türk Dil Kurumu'nun Resimli Türkçe Sözlük'ünde *"kültür"* sözcüğünün karşısında şunları okudum.

"I. Bir topluluğun tinsel özelliğini, duyuş ve düşünüş birliğini oluşturan, gelenek durumundaki her türlü yaşayış, düşünce ve sanat varlıklarının tümü, ekin.

II. Gerekli bilgileri edinerek beğeni, eleştiri ve değerlendirme yeteneklerini geliştirmiş olma durumu.

III. Belli bir konuda kazanılmış geniş ve düzenli bilgi.

Toplumumuza, kavramın birinci anlamıyla baktığımızda ne görüyoruz? Bir yanda gelenek ve göreneklerine sımsıkı sarılmış bir kesim, öte yanda bu ögeleri hemen hiç tanımayan bir kesim. Aralarında ise, bir o yana bir bu yana yalpalayıp duranlar. Olaya tarihsel açıdan baktığımızda ise daha keskin çizgili bir ayrım çıkıyor ortaya. Cumhuriyet öncesinde, Osmanlı İmparatorluğu döneminde egemen olan kültür İslam kültürü. Ne var ki tüm halkı kapsayan bir egemenlik değil bu. Saray ve çevresiyle o dönem aydınlarının benimsediği, halktan kopuk, kapalı, sınırlı bir kültür. Ve sonra Tanzimatla birlikte başlayan yenileşme olayının getirdiği Bati'ya açılma. Önceleri aydınlarla halk arasında var olan kültür sayrılığı bu kez aydınlar arasında belirginleşiyor. Batı'nın kültür kurumlarına sarılıp yenileşme ve değişmeyi hızlandırmak isteyenlerle, Saray kültürüne sımsıkı sarılıp tutuculukla direnenlerin çatışması başlıyor.. Ne var ki, her iki kesim de halktan kopuk.. Biribiriyle kıyasıya bir savaşım içindeler. İki kesim de kültür yaşamına ve giderek yönetime ağırlık koyma çabasını sürdürüyor.

Kurtuluş Savaşı yıllarında Mustafa Kemal ve çevresindekileri ulusal bir kültür yaratma ve yerleştirme çabaları içinde görüyoruz. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ise tam bir kültür kargaşası var. İslam, Batı ve Türk Kültürü çatışmasının doğurduğu bir kargaşa bu. Bir yandan İslam Kültürü'nün zamanla yozlaşmış kurumlarını kapatma çalışmaları, bir yandan Batılılaşmanın gerektirdiği kurumların kurma ve yerleştirme girişimleri ve bu çatışmalar arasında Türk kültürünü bütün kurumlarıyla yerleştirme, geliştirme, ulusallaştırma ve giderek evrenselleştirme çabaları...

25-30 yıl boyunca bu çalışma ve çabaların tam ve yetkin olmasa bile oldukça olumlu sonuçlar verdiğini görüyoruz. *"Kökü mazide olan âtiyim"* dizesindeki felsefeye uygun olarak, geçmişten geleceğe uzanan bir kültür savaşımı rayına oturtulmak aşamasındayken *"demokrasi yaşamı"* başlıyor ülkede. Demokrasi bütün alt ve üst kurumlarıyla ve bütün ögeleriyle gelse, elbette güzel bir yönetim biçimi. Ama özüyle değil, biçimselliğiyle ve kolay yanlarıyla geliyor bizim ülkeye. Her şeyden önce, demokrasiyi uygulayacak olanlar onu özümsemiş değiller. 14 Mayıs 1950'de iktidar değişiyor, 22 Mayıs'ta hükümet kuruluyor ve iktidara gelişinin üçüncü haftasında yönetim ilk ödünü veriyor. Ödün bir kez verilmeyegörsün. Ondan sonra ardı arkası kesilmez. Yönetenler her ödünden sonra yerlerinde tutunabilmek için yenilerini vermek zorunda kalırlar. Kalıyorlar da...

27 Mayıs Devrimi'yle başlayan özgür tartışma ortamında insanlar; o güne kadar hiç sözü edilmeyen bir başka kültürle karşılaşıyorlar. Sosyalist kültürle. Bu arada bir de yurt dışında ekmek parasını kazanmaya gidenler var. Almanya'ya Avusturya'ya, Fransa'ya, Avustralya'ya... Ne gittikleri toplumun kültür değerlerini benimseyebilmiş, ne de kendi toplumununkilerine sımsıkı sarılabilmiş. Ve bu insanların başıboş bir kültür ortamında yetişen çocukları...

Sonuç? Sonuç gene bir kültür kargaşası... Eski - yeni çatışması... İslam Kültürü - Batı Kültürü çatışması.. Burjuva Kültürü - Sosyalist Kültür çatışması... Arada bir halkı hatırlayıp halka dönme gereğini duyan aydınlar. O heyecan içinde neredeyse "halka yağ çekme derecesine" varan bir sözde halkçılık hareketi.

Sonuç? Sonuç, bugün de gittikçe keskinleşen çizgilerle süren kültür çatışması, kültür çekişmesi ve daha genel bir deyimle kültür boşluğu..

Başıboş bir ortamda, amaç gösterilmemiş, yol gösterilmemiş, yöntem gösterilmemiş ve kendi el yordamıyla bulabildiği gerçeklere, sonuçlara terkedilmiş bir gençlik. Toplum olaylarına çarpıtılmış, yozlaştırılmış bir milliyetçilik açısından bakanlarla, ona, henüz iyice özümsenmemiş bir sınıfsallıkla bakanların çatışması başlıyor giderek. Başlıyor ve sürüyor. Herkes halk adına ve halk için ortaya çıkıyor. Ne var ki ortaya çıkanlar yine büyük ölçüde halktan kopuk bir savaşın içinde. Herşeyden önce onunla aynı dili konuşmuyor, aynı kavramları savunmuyor, yada en azından savundukları kavramları halka anlatamıyorlar.

İnsanlığın büyük acılarla yaşadığı iki dünya savaşı var bir de... İç savaşımızın yanısıra, birinde katıldığımız, birinde de katılmadığımız halde sıkıntılarını büyük ölçüde yaşadığımız bu savaşlar, tüm ülkeleri olduğu gibi bizim ülkemizi, bizim toplumumuzu da alabildiğine etkiliyor. Savaşların, insanlarındünya görüşlerine, değer yargılarına ve tüm değerler sistemine getirdiği değişiklikler, sarsıntılar bizd de yaşanıyor.

Tüm öteki nedenler bir yana, kültür çalkantılarının bile açtığı boşluklar oldukça sarsıcı, yıkıcı oluyor. Ve toplumumuz, özellikle de gençlerimiz, üzerlerinde büyüklerin kıyasıya savaş verdiği bir alan durumuna geliyor. Bir de bu bunalım ekleniyor bunalımlara... Ve geliyoruz bugüne...

Bir derginin sınırlı [illegible]ları içinde, çok, ama çok kaını çizgileriyle özetlenebilecek bir bunalımın öyküsü.. Bir de genç okurun parmak bastığı yanı var sorunun. Ahlaksal yanı.. O da gelecek yazıda... •

BAŞBAKAN ULUSU'NUN GENELGESİ ÖNEMLE YERİNE GETİRİLMELİDİR

Fikret OTYAM

ŞUNCA yıllık basın yaşamında demiştim yanılmıyorsam, bu dönem kadar yönetim - basın ilişkilerinin kopukluğuna tanık olmamıştım, bu görüşümü ardı ardına vurgulamıştım. Basını, eleştiriyi dikkate almamış hiç bir yönetim tastamam başarılı olamamış, yitiren hep yönetim olmuştur.

Valla ellialtı yaşına ulaştım, oldum olası hep *"olağanüstü"* durumlar içinde geçtim ömrüm. Şimdiler de de olağanüstü durum var, dedim ya ne zaman olağanüstü olmayan yıl, gün oldu ki? Olağanüstü durumun olağanüstü tutum ve davranışları vardır, olağanüstü durum aslında *"suskunluk"*'tur, halk susar, basın susar, bakmayın TRT'nın radyosunun, TV'sinin vıdır vıdır konuşmasına, bunlar hep tek kale konuşmalardır, görüntülerdir. Halk susarsa, yeraltı konuşur, basın susarsa fısıltı basını başlar çalışmaya ki tutabilene aşkolsun! Yalan, doğru, eğri büğrü gelişir bu haberler, yorumlar ki hiç bir yasa önleyemez zaten ceza yasaları da pek işlemez buna, hangi birisiyle başa çıkacaksın? Açıklıkta her zaman yarar olmuştur, bunun bilinmesinde bunun böyle bellenmesinde sayısız iyilikler, aydınlıklar vardır..

Sıkıyönetim, adı üstünde; gevşek yönetimin sıkılaştırılmışıdır, basın da kendisine düşen payı elbette almaktadır bu sıkılıktan, basın şimdileri tam deyimiyle birbirleriyle şey yarışındadır, en güzel basın renkli olan basındır, en güzel basın etliye sütlüye karışmayan basındır, en güzel basın bu gibi dönemlerde, araziye uyan basındır yönetimler için olduğu kadar gazete sahipleri ve yönetenleri için de tabii. Ol nedenle böyle bir ortamda dahi, ülkeyi yönetenler tüm basında yer alan yakınmalara yine de kulak vermelidir, haftalardan beri söylemek istediğimiz bu, halkın sorunlarına, yakınmalarına, feryatlarına kulak tıkadıysa basın, bu yönetenlerin lehine bir durum değildir, sanmayalar ki ortalık güllük gülistanlık da halk ses etmiyor, başvurmuyor basına, basın da başvurulmadığı için afaki şeylerle ömür tüketiyor, gün geçiriyor. Basın da korkar, basın da insan gibidir, önce basına nefes aldırılmalıdır, korkmayacak, korkmadan yazacak eleştiricek ortamı yaratmadadır marifetlerin büyüğü. Basın yönetimden, yönetim basından korkarsa ko gitsin o ülkeyi, işleri çıkmazdadır, ama biz ülkemizin koyup gitmesini istemiyoruz, karşılıklı korkulardan arınmış, baskılardan arınmış bir ortamda, ister gevşek ister sıkı yönetimlerde basın olarak namuslu işlevimizi yerine getirmek, halkın dili, halkın kulağı, halkın gözü olmayı yeğliyoruz, aksaklıkları, bungunlukları dile getirip bunların çözümle noktalanmasını yararlı buluyoruz herbir şey için.

BAŞBAKAN ULUSU'NUN YERİNDE BİR GENELGESİ

Başbakan Ulusu geçtiğimiz hafta, biraz geç olmakla birlikte çok önemli bir genelge yayınlayarak, *"basında yer alan tenkit ve şikayetlerin dikkatle izlenmesini"* istedi ilgililerden. Bugüne kadar zarar hanesi kabarıktı hükümetin, hükümetin başı bu genelgeyle zararın neresinden dönülse kârdır sözünü doğrularcasına konuyu ele aldı. Sayın Ulusu, bu genelgesinde Bakanlıkların basında yer alan yakınmaları süratle değerlendirmelerini bu yakınmalar hakkında ne gibi işlemler yaptıklarını Başbakanlığa iletmelerini istedi. Sayın Başbakanın bu konudaki önemli genelgesini okurlarıma da iletmek isterim:

Vatandaşlarımızın memleketimizin sorunlarına bakışını ve idareden beklentilerini tespit etmek için yürütme hakkında basında çıkan tenkit, şikâyet ve yorumların dikkatle izlenmesini, gerektiğinde temas edilerek bunların hassasiyetle izlenmesi, süratle cevaplandırılması ve neticesinde toplu bilgi istenmişti.

Genel bilgi uyarınca Başbakanlığa iletilen raporların incelenmesi sonucunda, Bakanlıkların basın değerlendirme formlarının yapılan işlemler sütununa kaydettikleri ilgileri daha ayrıntılı biçimde düzenleyerek özellikle o kupür hakkında işlem yapılıp yapılmadığını, şayet yapılmış ise yapılan işlerin mahiyetini ve alındığında neticesini bildirmeler yararlı bulunmuştur. Gereğinin buna göre ifasının teminini arz edilmesi uygun bulunmuştur."

Uygun bulunmakla bırakılmıyor iş, yurttaşların eğilim dilek ve yakınmaları hakkında Bakanlıklar ikişer adet form düzenleyecek ve her ay Başbakanlığa gönderecek bunları, Başbakanlığa gelen bu formlardan birisi de bekletilmeden Milli Güvenlik Konseyine iletilecek ve MGK inceleyecek bunları.

Biz baştan beri, şekli ve rengi ne olursa olsun basında yer alan yurttaş yakınmalarının, gösterilen doğruların, eğrilerin Bakanlar tarafından ciddiye alınmadığını, bu vurdumduymazlığın yönetimin aleyhine olduğunu vurguluyor, bakanların basın danışmaları meslekdaşlarımıza takılıyorduk, kalemimizle onları dövüyorduk, onlara takılıyorduk elbette nazımız geçtiği için...

Bu olağanüstü düzeni ister sevelim, ister sevmeleyelim, ama sayın Başbakan Ulusu'nun bu konudaki genelgesi, sonucun da yönetim başları olan MGK ne vardırılması umut verici bir karar olmuştur, kim aldıysa bu kararı, kim düşünmüşse yürekten kutladığımı bildirmek isterim.

Yalnız bir açmaz daha var, basında pek bir şey yazılmıyor ki zaten, yazılanlar da şu benim yazı dahil eften püften vıdı vıdılar! Basın neden yazamıyor, neden yazmıyor, bunun nedenleri de ortadan kaldırılmalı ki bu genelge işlesin, işlevini yerine getirsin.

Örneğin, bu genelgeye ilişkin haberin yer aldığı 28 Ocak 1982 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nin bir başka haberi daha var, hemen altında. Sanayi ve Teknoloji Bakanı benim için *"her dönemin sayın Bakanı Mehmet Turgut'un"* bakanlığının 1982 Mali Yılı Bütçesi Yasa Tasarısının Danışma Meclisinde görüşülmesi sırasında söylediği sözler. *"Hiç bir dönemde bağımsız ekonomi görülmedi"* diyor sayın Bakan. Tabii bu hiç bir dönemde içinde Atatürk dönemi de var. Zaten kendisi bunu taaa *"Babil"*'e kadar götürüyor. Şimdi basın özgür olsa, alsak bu sözünü Sayın Sanayi ve Teknoloji Bakanının, kendisinin ilk bakanlığından bu yana, son bakanlığına kadar nasıl bir *"bağımlılık yanlısı"* olduğunu, sözlerinin aksine dünyada taaa Babil'den bu yana *"Bağımsızlık"* diye de bir şeyin varolduğunu ispat- →

layıp vursak kelimeleri, cümleleri gözünün gözünün üstüne ve ülkenin bu *"bağımsızlık"* yanlılarının yüzünde nasıl bu hallere düştüğünü belgelerle, rakamlarla sersek ortaya, ıcığını cıcığını çıkarsak bu konunun ve sonra desek, *"Ey Milli Güvenlik Konseyi sayın üyeleri bu gibi kafalarla mı ülke esenliğe, en büyük bağımsızlık yanlısı ulu Önder Atatürk'ün gösterdiği, istediği çağdaş uygarlık düzeyine ulaşacak?"*

Tabii bunu derken, bunları ortaya koyarken bir yazar, sözünün sahibi, Sıkıyönetim Savcısının örneğin *"Gel bakalım Vasıf Oğlu, Naciye'den olma Aksaray 1926 doğumlu, okur yazar gazeteci eskisi SSK'dan emekli, Gazipaşa Bakılar Mahallesi 104 nolu hanede oturur, evli üç çocuk babası, iki torun dedesi, Arayış Dergisi hariçten yazanı"* dememeli, bu sağlanmazsa, oldurulmazsa genelgenin üç ayağı havada kalmıyor mu?

ZAVALLI TRT!...

29 Ocak 1982 Cuma gecesi TRT'de *"ADINI SİZ KOYUN"* adlı bir izlenceye baktım ister istemez. İzlence *"Adını Siz Koyun"*'la başlıyor, Adını Siz Koyun'la bitiyor. Madem isim babalığını biz gariban TRT mahkumlarına bıraktılar hemen koyalım adını. Sunucusundan, bu soğuk kış günlerinde yaptıkları esprilerle havayı zemheriye çeviren sözüm ona komiklerine, berbat seslerine bakıp bir ad konmak gerekirse bu izlenceye, bu ad ancak şu olabilir:

"TTŞ"

Bu ne mi? Açıklavayım bu üç harfi:

"TAM TRT ŞAKASI!"

Acep haksız mıyım, sorarım TRT mahkumlarının tümüne? TRT bu dönemdeki kadar zavallı hallere düşmemiş, düşürülmemişti. Bunun onuru muhakkak en fazla pay sahibi olarak başındaki TRT emekli paşasınındır. Tanrı göstermesin, bir savaş olay dı, sınıfını bilmiyorum sayın TRT paşası da bu savaşta bir başarı kazansaydı savaş ve Türk tarihine altın harflerle yazılacaktı muhterem adı. Ama çok şükür böyle bir savaşı yaşamadı ülkemiz, bin şükür yaşamadı. Ama ad illa yazılacak Türk tarihine değilse bile TRT tarihine! Bu adı nasıl yazmalı? Savaş fırsatı kaçtı, ne kaldi geriye, renkli televizyon! *"Türkiye'de renkli TV, Genel Müdür, Emekli General Macit Akman döneminde gerçekleştirilmiştir."*

Ülkenin yarısı, değil TV doğru dürüst radyo bile izleyemezken ülkedeolduğu söylenen 500 bin renkli TV alıcısı mutlu ve kurtlu azınlık için el desteğiyle gerdeğe girmenin babayiğitliği babayiğitlik hiç değildir, fakir fukara halk çoğunluğunun omuzundan tüfek atmaktır ki marifet midir bu?

"... Sizin Gide Gide'ler, gazete röportajları hiç belleğimden çıkmaz. Gazipaşa'dan ne üretmişsen de atlamadan ilgiyle okudum. Arayış'da sürekli izlediğim dergiler arasında. Kimi zaman içim elvermez orda bir Robenson yaşamını sürdürmeğe..." Bir sevenim, bir sevdiğim kişi ki yüzünü görmediğim ama yazdıklarını izlediğim dost, böyle diyor mektubunda.

Gerçi Robenson yaşamından daha berbat bizim yaşanmımız, çünkü Robenson'un bir talihliği şuradan, O'nun başında Macit Akman paşanın bulunduğu TRT Televizyonu yoktu, bizim var! Baksan olmaz, bakmasan olmaz! Zaten bizim hanıma göre ben iyi bir TV izleyicisi değilmişim, başlarlışım uyumaya, tek avuntum bu. Bu dert dışında pek derdimiz yok

Tek derdim kişisel olarak, Adam Yayıncılık A.Ş. ile yaptığım sözleşmeyi yerine getirebilmek şu sıralar. Nesilleri çoktan tükenmiş tüm Gide Gide'leri bu yayınevi ardı ardına basacak baharda başlayıp. 29 yıllık geçmişi olan Gide Gide'lerin fotoğraflarının filmlerini binlerce film arasından bulup çıkarmak, kitapları yeniden yazmak, filmleri yeniden ak kâğıda geçirmek dosyalamak yirmidört saati yetmez oldurdu bana! 20 Nisan'da Ankara'da Takı Galerisinde resim ve kilim sergilerimiz, Ekim'de Ankara Alman Kültür Enstitüsünde fotoğraf sergilerimiz olacak. Alevi - Sünni ilişkilerini inceleyen Hu Dost röportajlarımın ikinci basını Nisan'da Ankara'da Dayanışma Kooperatifi tarafından yapılacak, sıkı bir çalışmayla bunu da aradan çıkardım. Adı Yemen'dir ise iki aydır kitapçılardı... Eğer burada Robenson yaşamı sürdürmeseydik bu kadar ürün verebilir miydik diye hem kendime hem sevenlerime sormaktayım sık sık. Ol nedenlerle bu ara fazla kitap okuyamadık dergiler dışında.

Arif Damar'ın *"Seslerin Ayak Sesleri"* şiir kitabı Yazko'da yayınlanmıştı, ikinci basımı yapıldı, Damar saldı ikinci basımı da yine severek, heyecanla okudum. Metin Güven'in *"Ömrüm Geçen Bir Sağnak Gibi"*. şiir kitabını da Türkiye Yazıları yayınladı. Güven'in kitabındaki son şiir *"Görülmüştür"* başlıklı. *Selam olsun / Solgun / Bağrı - Yanık günlere / İşkence / Ve sevda anılarına / Selam olsun / Tecrit mektuplarından / Alkol nöbetlerine / Ve sürgün / Asker fotoğraflarına / Soruldu: İlhan Öldü mü?/ Soruldu: İlhan (lar) ölür mü? - 1981"*

Ahmet Özer'in *"Ayrı Beraberlikler"* adlı şiir kitabı da aynı yayınevince sunuldu okurlara ve kitap Nevzat Üstün şiir ödülünü kazandı. O korkunç sonlu yitimine hâlâ inanamadığım Nevzat Üstün candaşımın okumasını isterdim bu şiirleri, nasıl sevinir nasıl mutlu olurdu?

Kitap elimin altında, açıverdim bir sayfa, *"Sağdaki şiiri alayım yazıma"* dedim, fala bakar gibi ve bakıp bakıp yazmaya koyuldum:

"Kan içinde kan içinde / Tüm kitaplar kan içinde / Kan mürekkep-Mürekkep kan / Yara yara göz içinde/ Niçin yazar bunca kalem / Neden kırbaç döner durur / Neden tetiklerde parmak / Bu çığlıklar büyür neden /"

Ve sürüp, şöyle bitiyor şiir:

"Kan içinde kırılan baş / Yol boyunca insan seli / Aşk içinde yanım yörem / Sele saldım torlarımı"

Şiiri sevmiyorsanız ama sevmek istiyorsanız, şiiri seviyorsanız okuyun bu kitapları, selam olsun benden de kalem tutan ellere. •

SAYIN U.S.A. BAŞKANI VE OPEK ÜYELERİNE

Bay Başkan, lütfen paranız Dolar'ın değer yitirmesine engel olunuz.

Petrol ihraç eden ülkeler yani OPEK'in sayın üyeleri;

Petrol fiyatlarını lütfen artık indirmeyin, rica ediyorum sizden de...

Neden mi?

Şey canım, dolar değer yitirdikçe, siz petrol fiyatlarında ardı ardına indirim yaptıkça biz de akaryakıta ve tüp gaza ardı ardına zam geliyorda !...

Fİ — OT

KONUK YAZAR

YAŞ GÜNLERİ

HİLMİ ZİYA POSTACI

YAŞANTININ -türlü çeşitli- kıskaçları altında günümüz insanı özel günleri anımsayabiliyor anca. Oysa yaşamın her anından tat almak için yaratılmadık mı? Tanrı bizlerin çoğunu azların eğlenceliği olalım diye mi yarattı?

Amacımız felsefe yapmak değil. Bırakalım daha yetkili ve yetenekliler uğraş versinler bu konuda. Biz yaşadığımız toplumun çok önemli sorunlarından biri kesitini aktaralım Arayışçılara.

Tüm olan bitene karşın ARAYIŞ'ımızın 1. yaşını kutluyoruz. Sıkıntılarla dolu bir yılın sonunda *'hepimiz en azından bir yaştan daha çok yaşlandığımız ve olgunlaştığımız halde''* hemen her yerde yeni Arayışçıların bizlere katıldığını duyarak, görerek bir ölçüde de olsa sevinebiliyoruz.

Bir yılda olanlara baktığımızda her şeyi yerli yerine oturtmakta hayli güçlük çekiyoruz. Geçiş dönemlerinin doğal sonucu bu. Ama her yapılanında yerli yerine oturduğunu söyleyemeyiz. Özellikle Tarım ve Hayvancılık kesimindeki uygulamalarda bizce gözlenen, üretimin yakın gelecekte büyük boyutlarda düşüş göstereceğidir. Ve ivedi önlemler alınmazsa kolay kolayda en azından bugünkü düzeye getirebilmenin olanaksız olacağıdır.

Toptan eşya fiatları ve çok eski ölçeklere göre yapılan hesaplamalar enflasyonunun yüzde 30 - 40 oranına çekildiğini gösteriyor. Bizce gösteriliyor.

Buna bağlı olarak 24 Ocak kararlarının başarılı olduğu anlatılıyor. İhracatta patlamadan söz ediliyor. Bir ölçüde doğru da. Emeğin ve tasarrufçunun sömürüldüğü günlerden kalma montaj stoklarının ve bir parçada tarımsal ürünün cazip ve koruyucu önlemlerle dış pazarlara artarak satıldığı doğrudur.

Bu madolyonun bir yüzü. Ya diğer yüzü? Dolara göre olan biten hemen hiç gündeme gelmiyor. 24 Ocak kararlarına göre yüzde 200'ü aşan bir farklılık var. Daha açıkçası dolara göre enflasyon demek gerekiyor. Bu durumda iki tip enflasyon arasında büyü farklılık var. Bu açıklık nasıl *bi izzah''* tarzı ile açiklanabilir. Bazı engellemelerle bir dize sonuçlar gizlenirse de kapatılması çok büyük olan bu farkın günün birinde patlamaya dönüşeceği önlenemez.

En çarpıcı örnekleri, tarım ve hayvancılık kesiminde gösterebiliriz. Kırsal kesimin en büyük teminatı olan DAMIZLIK HAYVAN kesimi şimdilerde *'katliama''* varmıştır. Gizlenen enflasyona, gerçeklerle yüz yüze kalmış üretici yakın gelecekte daha büyük sıkıntılara katlanmamak için doğruca mezbahanın yolunu tutuyor. Bu bir akım haline geldiğinden üstelik malı yok pahasına elden çıkartmış oluyor.

Et fiatlarındaki durgunluğun tek temel nedeni de budur. Damızlık kesiminin Ülke hayvancılığına verece zararı anlatmak *''abesle iştigaldir.''*

Tarım sektöründe de buna benzer durum vardır. Bir yılın emeği ve ürününü teslim etmiş üreticiler henüz alacaklarının yüzde 50-60'ını alabilmiştir.

Geriye kalanın ne zaman ve hangi ölçülerde ödeneceği de belirgin değildir. Ödemedeki gecikme borç içerisindeki çiftçinin faizin de faizin ödemeye itmekte onurlu çiftçimiz alacaklılarının yakasına yapışmasını, önlemek için bir çok ekipman ve malını yok pahasına elden çıkartmaktadır.

Eski hesabını bu şekilde kapatmak zorunda olan çiftçimiz yeni dönemi nasıl karşılayacak ve çıkaracaktır. Parası, kredisi ve çoğunda ekipmanı olmayan çiftçimiz yapabileceği ile yetinmesi kaçınılmazdır. Bu durumda önümüzdeki son baharda tarımsal hasılada büyük düşmeler ortaya çıkacaktır.

Geçen yıl buğdaydaki yanlış uygulamanın üretimi ne denli etkilediği açıkça belli olmuştur. Üretim düşüşünden doğan fark ithalat ile kapatılmaya çalışılıyor.

Kendi çiftçimizden esirgediğimizi başka ülkelere hem de yabancı paraya çok gereksinimiz olduğu bir dönemde dolar olarak ödüyoruz. Bu yıl diğer ürünlerdeki düşüşleri de bu şekilde kapamaya çalışırsak niçe olur halimiz?

Kendi kendine beslenme yönünden yeten 7 ülkeden biri olma üstünlüğümüzü kaybedersek hepimizi nelerin beklediğini anlamak zorundayız.

Tarım sektörünün teslim ettiği ürünün bedellerinin ödenmesinin geciktirilmesi ile enflasyon önlenemez. Çiftçimize zamanında hak ettiği parayı ödemekle enflasyon artmaz. Tersine piyasanın tüm kesimlerine rahatlık ve canlılık gelir. Devlete satılmış ürün bedellerinin ödemelerinin gecikmesi ikinci bir tehlikeyi de yanında taşır. Bundan sonra üretebildiği kadarını düşük bedelle ve fakat peşin başka kanallara satar.

Böylece hak değerin altında ucuza sağlanmış stoklardan birkaç kişi ve zümre haksız kazanç sağlar. Bu da hiç bir anayasanın maddeleri içerisinde gözlenemez.

Ülkemizin esenliğe çıkışında Tarım Sektörü ana unsurdur. Dışarıya karşı rekabet ve satış olanağı bulan gerçek sanayimizin de ana girdiği tarım sektörüne dayalıdır. Yıllardar ucuz girdiler ve korumalarla uçamayan montaj sanayiinin daha fazla koruma gayretleri boşunadır. Devlet tercihi herşeyden önce tarım sektöründen yana olmalıdır.

İşte sayın Arayışçılar, Bir çok sorunun içinden belki de en önemlisinin perde arkası budur. Yetkililerin bu iyi niyetle yaptığımız uyarılarımıza önem vermesi Ülkemize büyük yararlar sağlayacaktır.

Gerçek efendinin üretken köylümüzün olduğunu 100. yılın sonunda bir kez daha göstermenin tam zamanıdır.

Arayışımızın 1. yaş günündeki isteğimiz bu yönlenmeyi sağlarsa hepimiz için en büyük armağan olacaktır.

Şimdiden emekleri geçecek herkese sonsuz saygılar.

SANAT DOĞA VE İNSAN GERÇEĞİ

UFUK BUZCUGİL

YAŞANTIMDA ilk kez tanımadığım, beni ürküten, etkileyen bir doğa ve insan gerçeği ile karşılaştım. Dağlara yaslanmış ağaçsız köyler, sert, kuru, düz bir doğada zor ekonomik koşullarda yaşamlarını sürdürmeye çalışan insanlar." Öğretmenliğinin ilk yıllarını Malatya Akçadağ Öğretmen okulunda geçiren Nadide Akdeniz resim yapmaya başladığı yıllarda çevresinin etkisini böyle dile getiriyor.

TAKI Sanat Galerisi'nde 9-28 Şubat tarihleri arasında izleyebileceğimiz bu sergi Nadide Akdeniz'in üçüncü kişisel sergisi.

"İlk resimlerim kırsal kesimle ilgili görünümler biçimindeydi. İlk kez Sanat Tenkitcileri Cemiyeti'nin açtığı gençlerarası resim yarışmasına katıldım. 1971'de TRT'nin açtığı resim yarışmasında başarı ödülü aldım." diyor. Nadide Akdeniz ve sürdürüyor konuşmasını:

"1972'de ilk sergimi açtım. Daha sonra BRHD'ne üye oldum. Birçok karma sergiye katıldım. Birçok sergilerden de reddedildim. O yıllarda Hacettepe Üniversitesi Mezuniyet sonrası Eğitim Bölümüne girmiştim. Sayın Bozkurt Güvenç'in sosyal antroloji dereleri bana hep yeni bir kapı açmıştı; kültür sorunu. O zamana dek resimlerde doğa ve insanı uzaktan seyreden bir gözle görünümler olarak biçimlendiririken, insan gerçeğine yeni bir yaklaşım alanı kazandım. Düşünsel planda oluşan bu değişiklik resmime yeni bir arayış ve yeni teknik gereksinimler getirdi.

1974'de İzmir Eğitim Enstitüsü Resim Bölümüne öğretmen olarak atandım.

1977'de Paris, Amsterdam, Köln Kassel, Berlin ve Münih kentlerinin müze ve galerilerini görme ve inceleme olanağı buldum. Benim için bu; yabancı bir kültürle, çağımla, kendimle ve kendimden öncekilerle bir buluşma ve hesaplaşma açısından önemli bir olaydı. Kuramsal olarak bildiklerimi kendi gerçeği ve atmosferi içinde görmem kuşkusuz sanat anlayışımda birdenbire değişiklik yapmadı, ancak sanatı evrensel ve ulusal boyutlarda değerlendirmeme sağlıklı bir tazelik geldi.

1978'de bu dönem resimlerimden oluşan ikinci kişisel sergimi açtım. Bu dönemi İzmir resimleri olarak isimlendirebilirim.

Köyünden kalkan bir garip insan gelip koca bir kentin patlayan nüfusunun bir köşesine ilişiyor. O andan itibaren benim resimlerim başlıyor.

Yaşamak için uymak, uymak için değişmek gerek. Henüz okuma - yazma sorununu bile çözememiş bu insanlar, bu ani kültür değişimine direnmeye ama aynı zamanda da yavaş yavaş değişmeye, kentleşmeye başlıyorlar. Bu kendi, sosyo - ekonomik ve kültürel gerçekler içinde yeni yerleşme birimleri, yeni iş ve çalışma biçimleri, yeni giyinme ve beslenme biçimleri oluşuyor. Sağlıksız ve zor olduğunu söylediğim herşeye karşın yaşamla kopmayan sımsıkı ve sıcacık bir bağ, bir yaşama sevinci bu." diyen Ressam Nadide Akdeniz, sözlerini şöyle bitiriyor: *"Bir sanatçı, bir insan, bir kadın olarak konularımla ilgili gözlemlerim, gerçekler kadar, duygusal yaklaşımlar ve fantaziler içermekte ve benim yaşama sevincimle resimleşmektedir."*

Bir sergi ve bir sanatçı

BÜLENT ERDEMOĞLU

DEVLET Güzel Sanatlar Galerisinde, 2-15 Şubat tarihleri arasında ilginç, ilginç olduğu kadar da dolu bir sergi açıldı. Bu sergi, genç sanatçı Faruk Cimok'un 3. kişisel sergisiydi.

Faruk Cimok 1956 yılında Hatay'da doğdu. 1979'da D.G.S.A. Resim Bölümü, Devrim Erbil Atölyesinden mezun oldu. Çalışmalarıyla 1978'de Kartal Belediyesi Kültür ve Sanat Şenliği Ödülü'nü, 1979'da, yani mezun olduğu yıl, Türk Kültür Vakfı Jüri Başarı Ödülü'nü, yine 1979'da DYO Ödülü'nü ve bir derginin açtığı resim yarışmasında da mansiyon aldı. Yeni Eğilimler Sergisinde Onur Belgesi verilen ve 1980'de ilk kişisel sergisini açan sanatçının, Sofya'da açılan "Cumhuriyet Dönemi Türk Resmi" adlı sergide iki yapıtı yer aldı.

Bu sergisinde de öncekilerde olduğu gibi insanlar var; yöresinin insanları. Yanık, solgun yüzlü, kırsal kesimden pamuk emekçileri ve bunların yaşam standardı. Kamyon üzerinde, denkleri ile oradan oraya geçim peşinde savrulan insanlar. Yokluğun, yoksulluğun simgesi sanayii artıkları; Kap - kacak olarak kullanılan margarin kutuları... Eşeğin yerine motosikleti koyan, canı çıkıncaya kadar kullanan, ama montaj sanayiinin köye soktuğu bu uygarlık araçlarıyla bütünleşememiş, onun üzerinde eğreti duran köylümüz.

Ve işçilerimiz, iş güvenliği olmayan atölyelerde ellerindeki akkor camlarla adeta bir panayırda cambazlık gösterisine çıkmış insanlar.

Kısacası insanlarımıza, onların sorunlarına eğilen birer belgesel, bu duyarlı resimler. ●

TV...TV...TV...TV...TV...TV...TV...TV...TV...

15 PAZARTESİ

19.20: TV OKULU
19.50: Dizi: MAVİ BİLYE: Bu bölümde Amerika'da dublörlerin nasıl çalıştığı, Hollanda'da Mavna'da yaşayan bir ailenin durumu, Hollanda'dan bir masal ve İspanya'da yapılan Rodriguez gitarları ekrana geliyor.

20.10: UYKUDAN ÖNCE
20.30: HABERLER
20.50 HAVA DURUMU
21.05: SAZ ESERLERİ: Buselik Mehter - Saz Sanatçıları: Cüneyt orhon, Mutlu Torun Necati Siray.

21.10: TV Filmi: SEVDİĞİM KADIN: Yönetmenliğini Paul Wendkos'un yaptığı filmde başrolleri Faye Dunaway, Richard Chamberlain Patric Mc. Nee oynuyor. Babasının ölümünden sonra İngiltere Kralı olan Sekizinci Edward, hükümetin ve sarayın muhalefetine rağmen dul bir Amerikalıyla (Bayan Simpson) evlenmek niyetinde ve bu yüzden taç giyememektedir.

22.00: TÜRK HALK MÜZİĞİ
22.25: SPOR
22.55: HABERLER
23.00: KAPANIŞ

16 ŞUBAT SALI

19.20: TV OKULU
19.50: SAĞLIK: Programda Türkiye'de görülen yanık nedenleri ve yanıklarda yapılacak ilk yardımlar anlatılıyor.

21.10: UYKUDAN ÖNCE
20.30: HABERLER
20.50: HAVA DURUMU
21.05: MİNİK KONSER
21.10: YAKIN TARİHİMİZDE BİR DERNEK: İTTİHAT VE TERAKKİ — 2: Yapımcılığını Süleyman Saylan ve Nursel Engür, Senaryo yazarlığı ve yönetmenliğini Ziya Öztan'ın yaptığı dramatik - belgesel dizinin ikinci bölümünde, Enver beyin eniştesi Nazım beye yapılan suikastten Nazım bey yara alarak kurtulur. İttihat ve Terakki merkezi Enver Beyi güvenlik nedeniyle Selanikten uzaklaştırır. Bundan sonra Kolağası Resneli Niyazi dağa çıkacak, yayınladığı bildiri ile Abdülhamit'den Kanuni Esasiyi uygulamasını isteyecektir. İttihat ve Terakki cemiyeti de, Abdülhamit de zor kararlar verme durumundadırlar. Osmanlı İmparatorluğunda olaylar artık hızla gelişecektir. Bu bölümde rol alan başlıca sanatçılar: Talat Bey: Haluk Kurtoğlu, Enver Bey: Ersin Sanver, Anlatıcı: Erol Keskin, Yakup Cemil: Yaman Okay, Cavit Bey: Erdinç Bora, Gazeteci: Zafer Arıkan, Abdülhamit: Haldun Ergüvenç, Sait Paşa: İsmail İncekara.

22.00: Dizi: AŞK GEMİSİ: Şöhret mi, Aile mi, bölümünün ikincisi yayınlanıyor.
22.55: HABERLER
23.00: KAPANIŞ

17 ŞUBAT ÇARŞAMBA

19.20: TV OKULU
19.50: ÇİFTÇİDEN ÇİFTÇİYE:
20.10: UYKUDAN ÖNCE
20.30: HABERLER
20.50: HAVA DURUMU
20.50: HALK EZGİLERİ
21.10: GELENEKLERİMİZ GÖRENEKLERİMİZ
21.40: HAFİF MÜZİK
22.05: Dizi: TIP MERKEZİ: Bölümün adı: Görev başına, Spor bir araba, 30-40 kişilik bir otobüsü yoldan çıkarmıştır. Tıp Merkezinde iki ameliyat ekibinden başka kimse yoktur. Personeli alarma geçirmek için yoğun bir çalışma başlar.
22.55: HABERLER
23.00: KAPANIŞ

18 ŞUBAT PERŞEMBE

19.20: TV OKULU
19.50: İNANÇ DÜNYASI
20.10: UYKUDAN ÖNCE: Bir öykü ve çizgi film.
20.30: HABERLER
(20.50: HAVA DURUMU
21.05: SEKİZ SÜTUNA MANŞET: Yerli televizyon oyununun Kefenin Cebi, adlı bölümünün ikincisi ekrana geliyor. Bir cinayet işlenmiştir. Orhan Özüpak'ın kardeşi Nurhan Foster kumar hastası; har vurup, harman savurmaktadır... Özüpak işletmesi zor durumdadır. Babası Ömer Sabit, eczahanesinde mütevazi ve dürüst bir insandır. Çocuklarının bu durumuna üzülmektedir. Gazeteci Ümit'le çocuklarının bu durumunu konuşur. Gazeteci Ümit karaborsacıyı yakalattırır... Karaborsacı meseleyi emniyette anlatır ve olay çözülür. Senaryo Atilla İlhan. Yapımcı: İbrahim Başar. Yönetmen: Hüseyin Karakaş.
22.05: TÜRK SANAT MÜZİĞİ
22.20: HABER — PROGRAM
22.55: HABERLER
23.00: KAPANIŞ

19 ŞUBAT CUMA

19.50: HAFTANIN ŞARKISI: Ankara Radyosu Çocuk Korosu eşlik düzenlemesi Saip Egüz'e ait "Kevenk Yolu" adlı türküyü seslendiriyor.
19.55: BABAM EN İYİSİNİ BİLİR: Bölümün adı Korkan kim. Jim çocuklarının üçünün de birer korkak olduğunu görünce düş kırıklığına uğrar.
20.30: HABERLER:
20.50: HAVA DURUMU:
21.05: MİNİK KONSER:
21.10: RİZİKO: 3:
22.05: Dizi: SAVAŞ YILDIZI: Bölümün adı: Tanrılar Gezegeni 1 - Saylonlulardan kaçan Galaktika, bir manyetik alan denizine girer.
22.55: HABERLER
23.00: KAPANIŞ

20 ŞUBAT CUMARTESİ

17.00: HABERLER
17.05: ÇOCUKLAR İÇİN
17.35: Dizi: ŞEKER KIZ
18.00: BAŞARILI GENÇLER
18.15: SAKATLIK VE ÇOCUK: 4: Dizi programın sonuncusunda; Temmuz 1981'de Samsunda yapılan Kızılay Sakatlar Kampı, Başarılı olan bazı sakat sanatçı ve Bilim adamı ile bazı meslek elemanları, Sakatlık konusunda yapılması gereken çalışmalar ve röportajlar yer almaktadır. Yapımcı ve Yönetmen M. Karakaya, Metin Yazarı: Nuri Şahin
18.25: Dizi: MUPPET SHOW
18.50: KERVAN
19.15: Dizi: SEKİZ ÇOCUKLU AİLE: Bölümün Adı: Dert Babası.
20.00: DİL KÜLTÜR KONUŞMALARI 5
20.30: HABERLER
20.50: HAVA DURUMU
21.05: İLDEN İLE: Kars ilinin tanıtıldığı programa şu sanatçılar katılıyor: Mustafa Sağyaşar, Ersan Erdura, N. Tanrıverdi, Belkıs Akkale, Seyit Al, Arif Sağ, Necla Akben, İclal Akkaplan.
22.10: SİNEMA: Kırık Plak. Yönetmen Osman F. Seden, Başroller Zeki Müren Belgin Doruk, Zeki, Nermin sayesinde para ve şöhrete kavuşmuş bir ses sanatçısıdır. Nermin evli olmasına rağmen şöhrete kavuşturduğu Zeki'ye aşıktır. Zeki ise öğrencisi olan Leyla ile nişanlıdır, evlenmeyi düşünmektedir. Bu durumu öğrenen Nermin Zeki'yi kaybetmemek için çeşitli yollara başvurur. Olaylar böylece gelişir.
23.40: HABERLER
23.45: KAPANIŞ

21 ŞUBAT PAZAR

10.00: GÜNAYDIN
10.30: PAZAR SİNEMASI: Yönetmenliğini Frank Capra'nın yaptığı, Yaşamak Güzeldir, adlı filmde başrollerde James Stewart, Donna Reed, Lionel Barrymore oynuyor.
12.40: KAPANIŞ
18.00: HABERLER
18.10: Dizi: TAŞ DEVRİ
18.35: SPOR
19.35: ÇOK SESLİ MÜZİK
20.10: UYKUDAN ÖNCE
20.30: HABERLER
20.50: HAVA DURUMU
21.05: Dizi: DALLAS
22.00: STÜDYO I
22.55: HABERLER
23.00: KAPANIŞ

yararlanmanızda yarar var:

Bimtaş/ta yeni bir uygulama

2 Ocak 1982 tarihinden itibaren Bimtaş,
"kısa vadede yüksek faiz"
uygulamasını başlatıyor.

Bu yeni uygulama, Bimtaşın alıp sattığı seçkin tahvilleri ve büyük bankaların sertifikalarını kapsıyor.

Vakit geçirmeden, size en yakın Bimtaş şubesine uğrayarak ayrıntılı bilgi alın.

Bimtaş yararınızı gözetir.

BİMTAŞ
Birleşik Finansman, Yatırım ve Menkul Değerler Ticareti A.Ş.'nin sermayesi 50.000.000.- TL olup tamamı ödenmiştir.

BİMTAŞ İSTANBUL
Halaskargazi Cad. Doğançay Apt. 356/3 Şişli Tel: 489850-489851-489852

Cem Reklam